

10.Sayı | Ocak'25 | 50 ₺

Dünyaya Başkaldırıyoruz

*Kitap Dizisi 10
Ocak 2025*

Dünyaya Başkaldırıyoruz

Kitap Dizisi

10

Ocak 2025

ISBN:978-605-71626-8-7

Editör

Demet Demeter

Dergiye Ulaşabileceğiniz

Adresler

Şişli: Merkez Mah. Hasat Sok.

Sebil Apt. No:9 K:4

Taksim: Mephisto

Beşiktaş: Mephisto

Kadıköy: Aram Kitabevi / İmge

Kitabevi / Mephisto

İzmir: Yakın Kitabevi /

Kabuk Kitabevi (Alsancak)

Kapak Tasarım

Sena Şat

Sayfa Düzeni

Ceyda Gedik

Yeni Dönem Yayıncılık

Basın Dağıtım Eğitim Hizmetleri

Tanıtım Org.Tic.Ltd. Şti.

Mecidiyeköy Mah.

Kervangeçmez Sok. No:14/4

Şişli/İstanbul

Tel-Fax: 0 (212) 533 32 57

Baskı

Alesta Ajans Basım Medya ve

Bilgi Teknolojileri San.Tic.Ltd.

Şti Davutpaşa Cad. Güven

İş Merkezi No:83 D Blok D.349

Topkapı - İST Tel: 0212 5012120

Sertifika No: 45526

Sitemizi
incelediniz mi?

İçindekiler

Çıkmın	3
İsyancı ve Devrimci Kadın Hareketinin Hedefi	4
Çürüme, Çöküş ve Şiddet	9
Mücadele Her Yerde Sıra Arkadaşım!	13
Jenotdel Üzerine.....	16
Ben Neydim?	20
Güçlenerek Geliyoruz!	22
Webinar Haberleri	23
WWC Açıklaması	25
Kadın Öğretmenlerin Sorunları.....	26
Polonez İşçileri ile Söyleşi.....	29
Eylem Haberleri	32
İçimizden Bir Kadın	35
Depresyon, İşçiler Üzerindeki Etkisi, "İki Gün ve Bir Gece"	38
Hak Ediyor Muyuz?	41
Hayallerimizi Gerçekleştirelim	44
"Kelebekler Çok Yaşal!"	46

İletişim

Sizin de söyleyecekleriniz var, biliyoruz. Bize üretimlerinizi ulaştırın, daha çok kadın sesimize ortak olsun.

gmail: dunyayabaskaldir@gmail.com

instagram: @dunyayabaskaldir

twitter: @DunyayaBskldr

facebook: Dünyaya Başkaldırıyoruz

web: dunyayabaskaldir.wixsite.com/kadin

çıkın

Merhaba sevgili okurlarımız,

Yine çıkınımızla dolu dolu geliyoruz. Yine iş yerlerinize, okullarınıza, mahallelerinize, evlerinize konuk oluyoruz.

Kadına yönelik şiddetin en üst boyutlarda yaşandığı; savaşların, kıyımların içinden geçerken geleceğe dair düşlerimizi, sınıf mücadelesiyle birlikte kadın özgürlük mücadelesini yükselterek büyütüyoruz.

Sınıf mücadelesinin bir parçası olan işçi, emekçi, genç kadın kitlelerinin özgürlük mücadelesinin öne çıktığı bir süreçte güçlenerek geliyoruz. Önümüzdeki süreci örgütlemek daha büyük bir emekçi kadın örgütü yaratmak için “Güçlenerek Geliyoruz.”

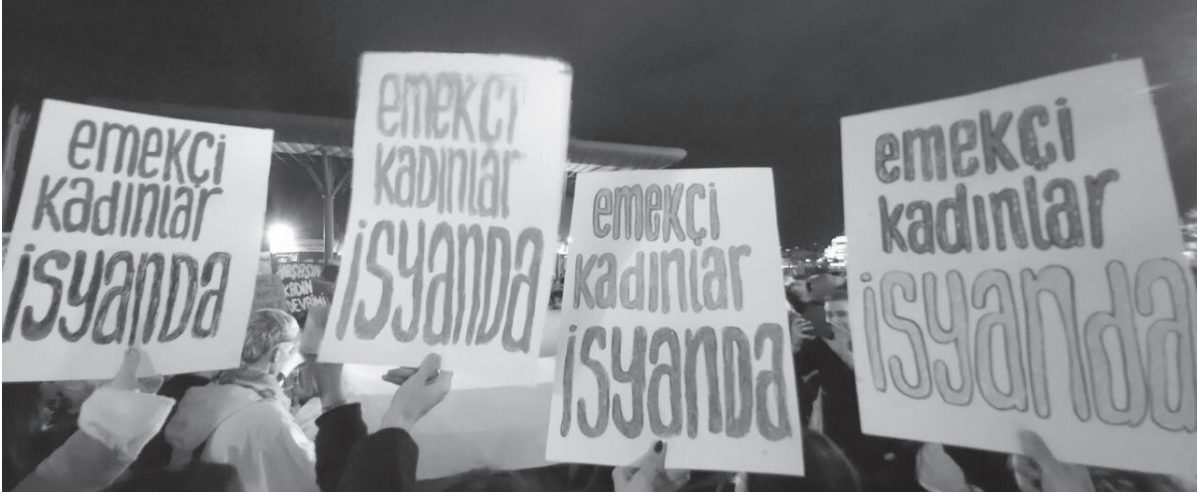
“Güçlenerek Geliyoruz” şiarıyla 15

-16 Şubat'ta Emekçi Kadın Kurultayı düzenliyoruz. Tüm okurlarımızı birlikte tartışıp birlikte üreterek, güçlü bir emekçi kadın hareketi yaratmak için bu kurultayın bir parçası olmaya davet ediyoruz.

Çıkınımız umut dolu, kavga dolu, mücadele dolu.

Dergi sayfalarında da yansımaları buluyor, çıkınımızdaki umut, kavga ve mücadele...

Eylemlerdeki kadın işçi ve emekçilerin sesi de yer alıyor sayfalarımızda; genç kadınların isyan çığlığı da. Okurlarımızın sesi ve soluğu da yansıyor; şiir, anı, makale olarak. Kadın sorununa dair makale de var içinde, öykü de. Film tanıtımı da var dergi sayfalarında, kitap tanıtımı da.... Çıkınımız dolu dolu... İyi okumalar.

İsyancı ve Devrimci Kadın Hareketinin Hedefi

EZİLMİŞLİĞİN VE EŞİTSİZLİĞİN TAMAMEN ORTADAN KALDIRILMASI

Kadınların eşitsizliğinin bugünkü durumuna değinen BM (Birleşmiş Milletler), kadın erkek, eşitliğinin sağlanabilmesi için 2864 yıl gerekir diyor. BM'nin sözünü ettiği eşitlik, biçimsel eşitliktir. Yaşamda gerçek eşitlik, BM'in anlayışının dışındadır.

BM'nin çıkardığı sonuç, rakamlarla çarpıcı biçimde ifade edilse de daha çarpıcı olanı burjuva toplumda kadın erkek arasındaki biçimsel eşitlik hiçbir zaman tam değildir, her zaman eksiktir, ortadan kaldırılabılır. En ileri, en demokratik burjuva toplumda da tam değildir.

BM'nin saptamasından yola çıkanlar şu öneride bulunuyor: Kadınların eşitsizliğinin ortadan kalkması için, kadın hareketinin "ışık hızıyla" davranması gerekiyor. Kuşkusuz, kadın hareketinin hızlı hareket

etmesi, bu amaçla mücadeleyi yoğunlaştırması, kadınların lehinedir. Fakat bu, bizi gerçek kurtuluşa vardırmaz. BM'in söylediği nicel bir sonuçtur. Dolayısıyla mesafeyi kısaltmak da niceldir. Oysa, kadınların gerçek kurtuluşu, toplumun nitel dönüşümünü, yani devrimci yeniden kuruluşunu gerektirir.

Kadınların ezilmişliğini ve eşitsizliğini ortadan kaldırmak için yüzlerce yıl geçmesi gerekmiyor. Devrimci siyasal mücadeleyle hedef daha kısa sürede gerçekleştirilir. Çünkü siyasal yol, hedefe ulaşmanın en hızlı yoludur. Sınıf mücadelesiyle bağlantılı olarak, toplumda ani değişimler büyük sıçrama yaşanır. Böylece toplum, devrimci sıçramayla, köklü dönüşüme uğrar. Kadınların toplumdaki toplumsal konumu, toplumun devrimci dönüşümüyle birlikte değişir. Kadınların toplumsal

konumunun değişimi, toplumun dönüşümünün koşuludur.

Ezilen cinsiyetin ve diğer ezilen insanların içinde bulunduğu durum, sürekli patlayıcı toplumsal durumdur. Derin hoşnutsuzluk ve devrimci öfke var. Bu durum kendini sürekli eylemlerle açığa vuruyor. Uzun zamandır, ezilenlerin eylemleri patlama özelliği taşıyor. Eylemlerin bu yolla kendini göstermesi, hareketi hızlandırıyor. Patlama biçiminde baş gösteren eylemlerin devrimci sonuçları var. Harekete bir ağırlık merkezi ve bir çekim gücü oluşturuyor. Patlamalı eylemler, çatışmalı eylemlerdir. Eylemler ne kadar çatışmalıysa temel hedeflere yönelikse o denli devrimci değeri ve devrimcileştirici rolü taşıyor. Daha çok insanı devrimci kavgaya çekiyor. Kadınların patlak veren sokak eylemleri onlarca yıllık propagandadan daha etkileyici oluyor. Başka dönemlerde, kitleleri devrimcileştirmede, Gezi Halk Ayaklanması'nın yarattığı kadar bir etki yaratabildi mi? Çelişkilerin bu denli keskin olduğu, koşulların bu kadar patlayıcı olduğu bir zamanda patlamalı, çatışmalı eylemler dışında hiçbir eylem, insanları bu kadar derinden etkilemez, onları harekete geçiremez.

HER ŞEY GERÇEKLEŞTİĞİ TARİH ORTAMINDA ELE ALINMALI

Her şey gerçekleştiği tarihi ortama bağlıdır. Her somut olay, belirli bir tarihi çerçevede değerlendirilmelidir. Olayların meydana geldiği belirli tarihsel zemin vardır. Dolayısıyla olaylar ancak gerçekleştiği kendi tarihi ortamında bir anlamı vardır. Bu nedenle tarihsel kıyaslamalar her zaman doğru olmaz. Çünkü her biri kendi gerçekleştiği ortama bağlıdır.

“Burjuva toplum karşıtına dönüştü. Kapitalizmin yerini sosyalizm aldı.”

Somut olarak, bugünkü kadın hareketi, mücadelesi ve sorunları üstünde duruyoruz. Geçmişteki kadın hareketiyle bazı ortak yönleri olmakla birlikte, geçmişteki hareketin, kendi tarihsel ortamda biçimlendiği ve o ortamın etkilerini taşıdığını biliyoruz.

Her şeyin karşıtına gebede olduğu bir dönemden her şeyin karşıtına gebede olmakla kalmayıp karşıtına dönüştüğü bir döneme geçtik. 19. yüzyılda burjuva toplum karşıtına gebeyken 20. yüzyıldan başlayarak kapitalizmden sosyalizme geçiş çağı başladı. Burjuva toplum karşıtına dönüştü. Kapitalizmin yerini sosyalizm aldı. Bu çağ sürüyor. Sosyalist ülkelerde yaşananlar, kapitalizmin buralarda yeniden varlığını sürdürmesi, tarihi değişimin ileriye olan yönünü değiştirmez. Zaten doksandandan itibaren yeni bir toplumsal devrimler çağı başladı. Günümüzdeki kadın hareketi, bu çağın etkilerini taşıyor. Etkileşim şu yönde de oluyor: Devrimci kadın hareketi, çağın kendisini etkiliyor.

Sonuçta kadın özgürlük hareketi, tarihsel olarak daha ileri bir dönemde, maddi koşulların, bir bütün olarak sosyalizme geçiş için olgunlaştığı bir dönemde mücadele yürütüyor. Nesnel toplumsal şartların olgunlaşmasının yanında, devrimci yoldan iktidarı ele geçirecek olan özne de teorik pratik olarak donanımlıdır. Kendi önüne koyduğu

6·YAŞAM

ileri hedefleri, diğer ezilen insanlarla birlikte gerçekleştirebilir.

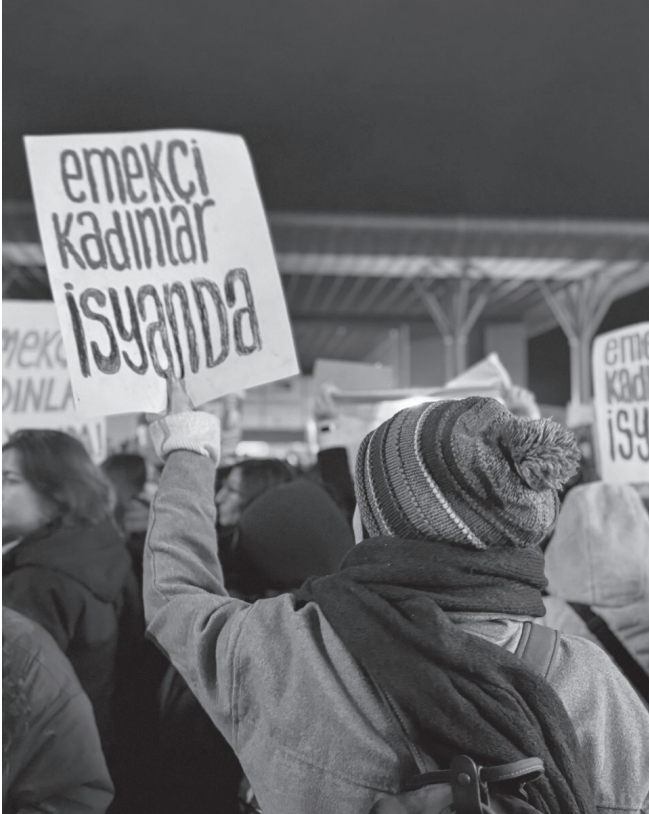
Geçmişte ne kadar parlak tarihsel dönem yaşansa da insanlık yeni bir geleceğe doğru ilerlediğinden, geçmiş hareket, başlangıç noktası yapılmaz. Devrimci mücadelenin bugüne kadar yarattığı ya da yol açtığı sonuçlar, bugünkü hareketin başlangıç noktasıdır. Nasıl ki kitleler daima ileri bir örneği kendi mücadelesinde taklit ederse, aynı biçimde sınıf savaşının en ileri noktasından devam eder. Dünden bugüne sanki tüm bu gelişme ve değişim olmamış gibi kadınların gerçek özgürlük hareketi büyük bir ilerleme göstermemiş gibi tarihin bugünkü ortamına kayıtsız kalınamaz.

Tarihin bu en ileri noktasında, ezilen cinsiyetin ve diğer ezilen insanların talepleri, hedefleri daha ileri olmak zorundadır. Çünkü nesnel toplumsal durum, problemin dahi ileri çözümünü önümüze getirmiştir. Bu demektir ki ezilen insanlar,

önlerine toplumsal kurtuluş hedefini mücadelenin doğrudan doğruya gerçekleştireceği bir hedef olarak koymalıdır. Önüne ileri hedefleri koyan bir siyasi hareket, buna göre konumlanır. Yani daha ileri noktada konumlanır. Değişen duruma göre konumlanış güncel mücadelenin başarısı için temel bir koşuldur. Bazı siyasi hareketler, değişen koşullara göre konumlanış diye geri bir noktada konumlanışı anlıyorlar. Yani burjuvazinin kabul edebilir gördüğü bir noktada hareket etmeyi savunuyorlar. Oysa değişen koşullar, mücadelenin dayandığı yeni zeminler, daha ileri noktada, devrimi gerçekleştirmeyi ve konumlanışı önümüze getiriyor.

DAHA İLERİ GİDİLMELİ

Bazı kadın hareketleri siyasi iktidarın burjuva, dinci, gerici politika ve uygulamalar karşısında statükoyu savunuyorlar. Böylelikle kendilerinin ileri hedeflerden ne kadar uzak olduklarını göstermiş oluyorlar. Dinci gericiliğe karşı statükoyu savunuyorlar. Fakat dinci gericiliğin statükonun zeminleri üstünde geliştiğini, bizzat sermaye tarafından beslendiğini, güçlendirildiğini unutuyorlar. Sermaye, işçi sınıfı ve emekçi halkların devrim ve toplumsal kurtuluşu uğruna mücadelesini engellemek için dinci gericiliği ön plana çıkardı. Dinci gericilik yalnızca emperyalizm tarafından oluşturulmadı, aynı zamanda işbirlikçi tekelci sermaye ve devlet tarafından örgütlendi. Apaçık ortada ki dinci gericiliğe karşı mücadele, sermayenin egemenliğine karşı, kapitalizme karşı mücadeleden ayrı başarıya ulaşamaz. Din, politiktir. Amacı emekçileri, sermayeye boyun eğdirmektir.

Günümüzde din, kapitalizmin krizlerinden, toplumsal felaketlerinden ahlaki çöküşünden besleniyor. O halde dinin eleştirisi, beslendiği maddi temelin, toplumsal ve politik koşulların eleştirisi temeline dayanmalıdır. Toplumu gerici toplumdan kopuşa götürecektir olan lafa dayalı eleştiri değil, pratik eleştiridir, devrimdir, yeni topluma geçiştir. Çok açıktır ki dinci gericiliğe karşı mücadelenin başarısı, statükoyu savunmakta ve korumakta değil, daha ileri gitmekle statükoyu havaya uçurmaktan geçiyor. Şu da bir gerçektir: Statüko, kendisini savunanları en sonunda yozlaştırır, çürütür.

Burjuva toplum, sömürü ve tahakküm toplumdur. Ezen ve ezilenlerin, sömüren ve sömürülenlerin olduğu bir toplumdur. Emekçi halk kitlelerinin ezilmesi yalnızca ekonomik yolla değil, aynı zamanda politik yolla oluyor. Politik yapının görevi, ezen ve sömüren sistemi devam ettirmektir. Dolayısıyla statükoyu savunmak, siyasi kurumlarını, burjuva değerleri savunmak, sömürü ve tahakkümün sürüp gitmesini

*“Emekçilerin
görevi burjuva
muhalafeti
güçlendirmek
değildir.
Kadınların ve
diğer ezilenlerin
mücadelesini
güçlendirmektir.”*

*“Kadın kurtuluş
hareketinin temel
ve en önemli
hedefi eksiksiz
özgürleşme
ve insani bir
toplumdur.”*

istemektir.

Burjuva muhalafetin statükoyu, onun siyasi kurumlarını savunması, kendi durumunu güçlendirmek içindir. Emekçilerin görevi, burjuva muhalafeti güçlendirmek değildir. Kadınların ve diğer ezilenlerin mücadelesini güçlendirmektir. Bu ise, burjuvazinin bütünlüğü karşısında, bağımsız devrimci politika izleyerek olur. Burjuva muhalafet karşısında bağımsız tavır koymak sadece lafta değil, pratikte, günlük mücadelede, bugünün önemli bir görevidir.

TAM KURTULUŞ HEDEFİNDEN SAPMADAN

Kadın kurtuluş hareketinin temel ve en önemli hedefi eksiksiz özgürleşme ve insani bir toplumdur. Bunun temel koşulu kadınların diğer ezilenlerle birlikte iktidara gelmesidir. Devrimci iktidara ve kendi yaratıcı insiyatiflerine dayanarak hedefleri gerçekleştireceklerdir. İsyân, devrim, özgürlük, işte kadınların ve tüm ezilenlerin gücünü ve enerjisini bir sınırlama olmadan, sonuna kadar harekete geçirecek olan budur. Temel devrimci hedeflerden, toplumsal kurtuluştan uzaklaşan ya da aynı anlama gelmek üzere büyük

amaçları, küçük amaçların arkasına iten bir anlayış ve hareket, zorunlu olarak mücadelesini sınırlar. Çünkü bizden sınırsız bir çaba ve fedakarlığı talep eden, büyük amaçlardır. Sistemi aşmayan istemler, çabalarımızı, gücümüzü ve inisiyatifimizi sınırlar. Ezilen cinsiyetin ve diğer ezilen insanların büyük potansiyel gücü var. Ama bu yaygın ve büyük güç, reformlar mücadelesini esas alan siyasi hareketleri bu anlayış sonucu sınırlandırıyor.

Ödüncülük mücadelesinde sınırlama getirir. Temel devrimci hedefleri bir kenara bırakanlar, zorunlu olarak, mücadeleyi, burjuvaziden, siyasi iktidardan ödün koparmayla sınırlandırır. Ezilenler ve sömürülenler, sistemden ödün kopararak hiçbir zaman asıl hedeflerine ulaşamazlar. Aksine, ödün koparma politikası, bu politikayı izleyenleri, kurulu sisteme bağlar. Ödün koparma, ancak temel hedefler uğruna mücadelede, geçerken elde edilen yan sonuçlardır. Eğer ana sonuçlar için mücadele vermiyorsak, yan sonuçlarla kendimizi vurmuş oluruz.

Kadın isyan hareketinin, kadın kurtuluş hareketinin çok yaygın bir gücü var. Bu insanlar yetenekli, entelektüel ve donanımlıdır. Ama bu büyük güç tam kapasiteyle müca-

dele vermiyor. Çünkü onların tüm kapasitelerini açığa çıkaracak olan, devrim ve sosyalizm mücadelesidir. Özgürlük mücadelesidir. Ezen ve sömürenlerden, ödün koparmak, hiçbir zaman bu gücün en etkin ve en verimli biçimde harekete geçmesini sağlamaz ve bu büyük mücadele potansiyelimizi tam kapasiteyle geçiremediğimiz için, devrimin büyük olanaklarını tam anlamıyla değerlendiremiyoruz. Devrim, sürekli yeni yeni insan toplulukla-

rını etkiliyor. Ve saflara sürekli yeni insanlar katılıyor. Devrimin insan gücü, özne sorunu yok.

Bütün mesele, oluşan gücün devrim uğruna etkin biçimde harekete geçirilmesidir.

Devrimden uzaklaşmak ya da ödüncülük, kadınların toplumdaki konumunun sürekli hale getirilmesidir. Ödünler koparma politikası,

bazı haklar uğruna, burjuva diktatörlüğünün

ve onun tarafından beslenen erkek egemenliğinin gönüllü olarak kabul edilmesidir. Bu, kadınların köleliğinin devam etmesidir. Reformist hareketlerinin kadınları, işçi sınıfı ve diğer ezilen insanları getirdiği nokta burasıdır. Kadınların büyük gücünü devrim, toplumsal kurtuluş, özgürlük hedefi doğrultusunda harekete geçirmek, isyancı ve devrimci kadın hareketine düşüyor.

“Kadınların büyük gücünü devrim, toplumsal kurtuluş, özgürlük hedefi doğrultusunda harekete geçirmek, isyancı ve devrimci kadın hareketine düşüyor.”

Çürüme, Çöküş ve Şiddet

Sena Demir

Sendikalar, resmi kurumlar, “bağımsız” kuruluşlar vb .tarafından hemen her konuda ve toplumun hemen her kesimiyle ilgili bir veri/ istatistik neredeyse sürekli, düzenli aralıklarla paylaşılmakta... Resmi olanlara pek güven kalmamışsa da bu veri/istatistik paylaşımlarını okurken -tabi okuyorsak- ya da tv, radyo kanallarında dinler ve izlerken -tabii kanalı değiştirmiyorsak- ya da sosyal medya hesaplarına düştüğünde öğreniriz ve hem şaşırır, hem de karşımıza çıkarılan o verinin üstüne kendiliğinden ekleme yaparız: “Kesin daha fazladır.”, “Daha kötüdür.” deriz. Bu yalnızca verilere, veriyi sunanlara inançsızlıktan değil, toplumun büyük kesimi bu verileri daha şiddetli yaşadığı içindir. En inanmadığımız o veriler dahi yaşamda çok büyük, korkunç ve şiddetlidir.

Varsayalım ki resmi olarak 3-4 milyon civarı işsiz var. İşsizlik birey

bazlı hesap edilir ve bu haliyle bile korkunçtur. Ailelerde genel olarak geçimi sağlayan bir ücrettir, bu da yoksa işsiz kendisiyle birlikte ailesinin de açlık çektiği ve barınma, sağlık, eğitim gibi en temel gereksinimlerden ya tamamen ya da büyük oranda yoksun kaldığı anlamına gelir. Bu durumda 5-6 milyon insan açlık, sefalet içinde yaşıyor demektir. Demek ki işsizliğe dair bir veri, işsizliğin yaşamdaki şiddetinin büyüklüğünü anlatır. Ama sözünü ettiğimiz şey yalnızca bu değil.

Toplum kesimlerinin yaşadıklarını resmeden bu verilerin tümü bir arada düşünüldüğünde (işsizlik, yoksulluk, iş cinayetleri, kadın ve çocukların katli, cinsel saldırılar, intiharlar, şüpheli ölümler, hak gaspları, hapisaneler, icralar, yolsuzluk, rüşvet, çete, mafya icraatları, uyuşturucu, fuhuş, eğitim, sağlık, adalet sorunları vb.), verilerdeki kötü

“Kapitalizmde çürüme sistemin kendi doğuşundan itibaren vardır.”

yükseliş, inişten daha istikrarlı ve büyükse, orada artık söylendiği gibi “gelişmekte olan bir toplum” veya “gelişmesi sekteye uğramış/durmuş bir toplum”dan değil, hızla çürüyen, çöken bir toplumdan, sistemden, hatta çöküşün ve çürümenin de sıçramalı olarak arttığı/artacağı bir toplumdan söz edilmiş olur.

Geçtiğimiz aylarda Narin cina-yetiyle birlikte ard arda yaşananlar ve neredeyse herkesi sarsan, “Ne oluyoruz?” dedirten, öfkeliendiren şey, işte bu çürüme ve çöküşün sıçramalı biçimindeki halidir. Buna bir artış demek yaşananları karşılamaz. Aynı zamanda bunu, son dönemin ekonomik kriziyle, bu krizin uzun, şiddetli ve yıkıcılığıyla açıklamak da yeterli değildir. Krizin kendisi de çürüme ve çöküşün sonucudur, birinin bir diğerine karşı şiddetli etkisi elbette vardır.

Kapitalizmde çürüme sistemin kendi doğuşundan itibaren vardır. Bu yanıyla yeni bir durum yoktur. Bir de Lenin’in vurguladığı bir aşama vardır. Devlet tekel bütünleşmesiyle her alanda egemen olan tekeli kapitalist aşama, çöküş ve çürüme aşamasıdır. Bu aşama olduğu yerde kalmaz. Ömrü dolmuş her sistemde olduğu gibi çöküş ve çürüme, onun tüm organlarına, kılcal damarlarına

varana kadar kendini ortaya çıkarır. Normalde kapitalist cumhuriyetler, parlamentolar, onun çürümüşlüğü-nü, çürümüş ilişkilerini perdeleme araçlarıdır fakat bu perdelere basılan naftalin bile kokuyu gideremez, çünkü onlar için de durum aynıdır.

Peki bu koşullarda toplumun ezilen kesimleri, emekçi sınıfları sistemin çürümesinden kendilerini muaf ya da uzak tutabilir mi?

Uzun yıllardır buna teslim olmamak (çürüme ve çürümenin en politik hali faşizm) için ezilenler, emekçi sınıflar mücadele içindeler. Fakat mücadeleyle kendilerini uzak tutmaya çalışmaları da fayda getirmez. Getirmiyor da ki; tekellerin sahibi olduğu parlamentolara, kapitalist cumhuriyetlere (artık ondan ne kalmışsa!) bel bağlamak nasıl fayda getirsin!

Küçük bir hatırlatma... Yaklaşık on yıl önce Mersin’de Özgecan Aslan’ın vahşice katledilmesiyle de toplum bir şok, öfke dalgası yaşamış ve kadınlar, gençler, birçok şehirde kitlesel biçimde sokaklara çıkmıştı. Evet, bu, kadın cinayetlerine karşıydı ve bu aynı zamanda toplumun bu çürümeye set çekmek istediği eylemiydi. Ama o set çekilemedi, çünkü mücadele sonuna kadar götürüle-

“Peki Özgecan’dan sonra neyi engelledik ve feminizm sorunu nereye getirdi?”

“Peki feminist hareket, faşizmin kadına, ezilen cinslere ve çocuklara şiddet ve onları katletme politikasına karşı neler öneriyordu?”

medi. Bunun yerine, kadınları ve çocukları koruyacağı düşünülen bir sözleşmeye ve bu sözleşmeye dinci faşist bir iktidarın uyacağına, uygulayacağına umut bağlandı. Şöyle denebilir: “Hayır, uyması/uygulaması için çok mücadele ettik, geri çekilip beklemedik!” Evet, ama meseleyi ele alış baştan yanlış olunca, ortası da devamı da yanlışlarla gidiyor.

Peki Özgecan’dan sonra neyi engelledik ve feminizm sorunu nereye getirdi, bağladı? Engellenemediği ortada! Veriler bir kenara, durumun nasıl olduğunu şu cümle açıklıyor: Yaşamak İstiyoruz! Bunun altını, üstünü politik, edebi birçok şeyle doldurabiliriz ama durum bu!

Peki feminist hareket, faşizmin kadına, ezilen cinslere ve çocuklara şiddet ve onları katletme politikasına karşısında neler öneriyordu?

Bir: Koruma/sığınma evleri.

İki: Eğitimden cinsiyetçiliğin çıkarılması vb.

Üç: Devletin, erkeği bu “eylem”lerinden dolayı en ağır biçimde

cezalandırması.

Peki sonuç? Üçü de çöktü.

Hem de hiç yaşayamadan! Hatta son bir yılda bir de şöyle bir şey çoğaldı; baba/koca kendiyile birlikte çocukları ve kadını öldürüyor. Feminizmin hala söylediği tek şey: Kahrolsun erkek şiddeti! Gerçekten sorun, bunca çürümüşlüğü, yozlaşmayı, vahşeti yaratan besleyen insan yarısının bir cinsi mi? Bu; sorunun hiçbir zaman çözülemeyeceğini kabul etmektir.

Hitler faşizmi Alman halkına ne yapmış, neye dönüştürmüştü? Bir halka önce kendi elleriyle, kendi kurtuluş umudunu boğdurtmuş, sonra da aynısını dünya halklarına yapması için cepheye sürmüştü. Sadece erkeklere değil, kadınlara, gençlere, çocuklara da bunu yaptırmıştı. O yüzden faşizmden, faşizm koşullarından çıkan daha büyük bir çürüme yoktur. O yılları anlatan bir Alman edebiyatçı, romandaki bir kadın karakterinin ağzından “Faşizm insanlığın posasıdır” der. Böyle bir posanın -daha doğrusu çürümenin-

“‘Faşizm insanlığın posasıdır.’ der. Böyle bir posanın -daha doğrusu çürümenin- elinde erkek egemenliğin alabileceği tüm gıda vardır.”

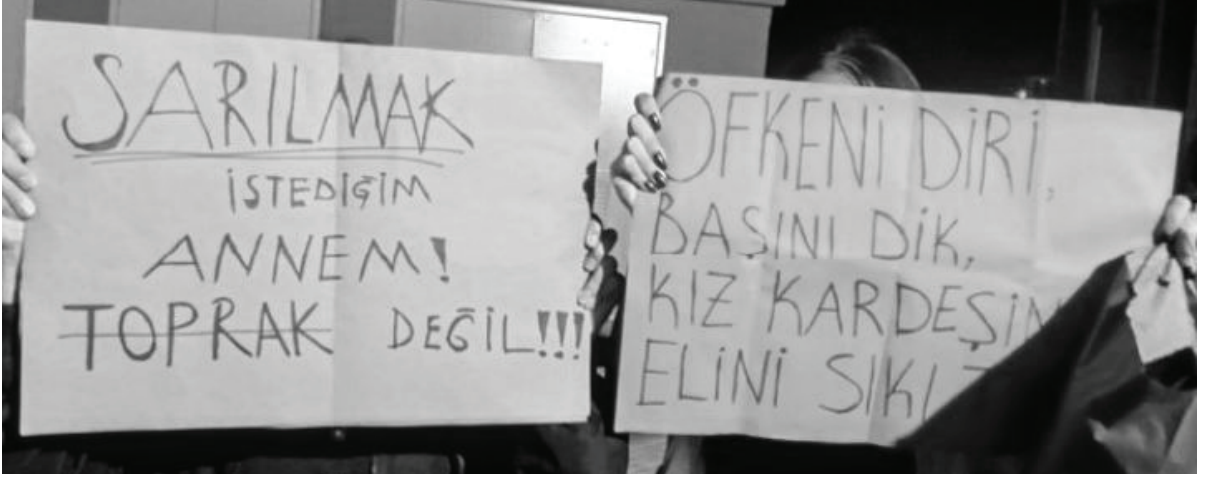
elinde erkek egemenliğin alabileceği tüm gıda vardır. Böyle bir “posa” erkeği kıyım aracına, kadını kurban ve gıyotinin önünde cellada sepet tutan yardımcıya dönüştürür, ki daha fazlasına dönüştürdüğünü de çok iyi biliyoruz.

Şimdi düşünelim Hitler faşizmi koşullarından fark ne? Tek fark; 12 Eylül’den beri, hala halklar faşizme teslim alınamamıştır. Fakat faşizm yenilmediği için de ekonomik krizlerin büyük yıkıcılığıyla her seferinde daha fazla çürüme toplumun içine yayılıyor. Bu nedenle mücadeleyi sonuna kadar vardırmanın en önemli varlığı faşizmin (hangi surette, adda olursa olsun) yenilmesidir. Cinsiyetler üzerinden ele alırsak, ne biz tek başımıza kadınlar olarak bunu başarabiliriz, ne de erkek cinsi...

Evet, erkek egemenlik, bin

yıllar öncesinden geliyor. Bugün, gericiliğin, çürümenin bütün kanallarıyla onu besleyen, cesaretlendiren, Hitler’in Alman halkına yaptığı, dönüştürdüğü şeyi ona yaptırmaya çalışan -dünyanın her yerinde böyle- faşizmdir. İkincisi özel mülkiyet sistemidir; kapitalizmdir. Bu iki temel gerçek ortadan kalkmadığı, yenilmediği sürece, bırakalım erkek egemenliği yenmeyi, “erkek şiddeti”ni bile yenemeyiz. Bu çürüme toplumun içinden başka türlü sökülüp atılamaz. Bu toplumun ezilen kesimlerinin, emekçi sınıflarının kadını ve erkeği olarak, bu iki temel gerçeğin politik devrimci ittifakıyla mücadeleyi sonuna kadar vardırabiliriz. Yoksa birbirimizin düşmanı, celladı, kurbanı oluruz... Erkek egemenliğin tüm can damarlarını kesip atabilmenin yolu toplumsal devrimden geçiyor.

Mücadele Her Yerde Sıra Arkadaşım!

Özge

Kadınların isyanının, öfkesinin, hesap sorma isteğinin bir kez daha sokaklarda yankılandığı bir yazıdır bu. Peki bu sefer hangi felaketin karşısında duruyorduk biz kadınlar, neyin öfkesiydi bu, neyi kabul etmedik, sineye çekmedik de haykırışlarımız bir kez daha yükselerek hayat buldu?

Bu sefer sesimiz yurt koridorlarında yankılandı. Sebebimiz belliydi. Katledilen, saldırıya uğrayan, hayatları çalınan sıra arkadaşlarımızın sesi olup kaldığımız yurtlarda dahi bizleri korumasız bırakan sistemeydi isyanımız. Hoş bizlerin mevcut koşullarda isyan etmek, öfke duymak için bir sebebe de ihtiyacımız yoktu. Yaratmış oldukları kanlı düzen, kafeslerinin arasına aldıkları her kadının ışığını söndürürken,

soluğunu keserken, tekrar hatırlıyoruz! Evet! Bir sebebe ihtiyacımız yok.

Önce iki sıra arkadaşımızı bizden kopardı yarattıkları fail koruyucu karanlık. İkbâl ve Ayşenur. Bizlerin oturduğu sıralarda oturuyorlardı, bizlerin yürüdüğü kampüslerde yürüyor, belki de bizlerle aynı duyguları paylaşıp öfke duyuyorlardı. Bugün iki arkadaşımız da aramızda olmadığından ne hissettiklerini ancak tahmin edebiliriz. Fakat bu da zor olmasa gerek çünkü dünyanın dört bir yanından paylaştığımız yükümüz ortaktır. Biz de kaldığımız yurtlarda, sokaklarda belki de evlerimizde yükselttik isyanımızı da öfkemizi de. İsyânımızın mekânı İzmir'de kaldığımız KYK yurdu oldu bu felakette. Çünkü bir şeyler yapmamız gerekiyordu. Biz sesimizi

*“Bizim ışığımızı
çalanlar,
kendilerine
yansıtıyordu.
Sesimizi duyurma
sırası şimdi
bizdeydi”*

kıstıkça, onlarınki yükseliyordu. Bizim ışığımızı çalanlar, kendilerine yansıtıyordu. Sesimizi duyurma sırası şimdi bizdeydi.

Önce İkbal ve Ayşenur’un isyanı olduk. Haykırdık yüksekçe “Bu Daha Başlangıç Mücadeleye Devam!” diye. Doğruydı, bu başlangıçtı, mücadelemiz devam edecektik ki ettik de. Ertesi gün bir eylem çağrısı daha yaptık sıra arkadaşlarımızın gözleri önünde. Bir günde isimler, kişiler değişmişti ama konumuz hep aynıydı. Şiddet. Şiddetin yeri Mersin’di bu sefer. Hem de bizlerin en güvende olması gereken yerde, yurttta meydana gelmişti. Mersin KYK yurdunda bir kadın öğrenciye istismar girişimi ve şiddet uygulanmasına karşıydı toplanmamız. Olayın gerçekleştiği yurttta güvenlik, şiddet mağduru arkadaşımızı değil, faili korumuştı. Biliyorduk biz fail aklayıcı, koruyucu düzenlerini, tanıyorduk bu alçaklığı. Arkadaşlarını korumak, uğradığı şiddetin hesabını sormak isteyen kadınların üzerine ise yurt kapısı kilitlenmişti. Kadınlar bir kez daha bozuk çarkın içine sıkışıp tehdit unsuru olmakla suçlanmıştı, sanki tehdit altında kalıp yaşamlarını buna göre sürdürmeye zorlananlar başka-

larıymış gibi.

Bizim ise hedefimiz belliydi. Mersin’de arkadaşlarımızı korkutup sindirmeye, baskılarını tutmak isteyenlere karşın, İzmir’den mücadeleyi büyütme, arkadaşlarımızla dayanışma örneği göstermek istedik. Buna karşın hem bir gün önceki eylemimizden isyanlarını yükselttiğimiz İkbal ve Ayşenur’u andık. Hem de Mersin’deki olayda kadınların safında olduğumuzu bir kez daha duyurduk. Kurtuluşun tek başına değil hep beraber gerçekleşeceğini gösterdik. Biliyorduk çünkü tek bir kadın kalsa da prangalara vurulmuş, onu da özgürleştirecektik. Aksi takdirde biz de hiçbir zaman tam anlamıyla özgür olamazdık. Ama bildiğimiz tek konu bu da değildi. Sistemin piyonlarının, bu katledici sistemin piyonlarının bizlerden nasıl korktuğunu da biliyorduk. Bunu anlamak zor değildi. Yurttta gezen sivil polislerden, özel güvenlik birimlerinden, yurt grubuna attığımız eylem çağrısını idari görevlilere yetiştirenlerden, en çok da bizlere ağız dolusu tehditler savuran yurt müdüründen anlıyorduk. Onlar da bizim kararlılığımızı anlamış olacaklar ki içi boş tehditlerini savurmakta bir an olsun çekince duymadılar. Bizleri yurttan atmakla, hakkımızda

*“...bu katledici
sistemin
piyonlarının
bizlerden nasıl
korktuğunu da
biliyorduk”*

*“Ama
vazgeçmedik.
Çünkü biliyorduk
mücadelemiz
onurluydu.
İsyanımızın sesi
yüksekti. Bundan
böyle yapılacak
tek şey vardı o
da susmamak,
haykırmak”*

işlem başlatmakla tehdit ettiler. Ama en aciz hareketleri bu değildi. Evet daha da böcekleştiler. Alanda eylemi gerçekleştirdiğimiz arkadaşlarımızı tehdit eden yurt müdürüne derdimizi anlatmaya çalıştığımız sırada bize ne mi dendi? “Siz kendinize sahip çıkın, size bir şey olmaz” sesi yükseldi en nihayetinde en kibarlaştırdığım tabir ile. Utanmazlardı, yüzleri hiç kızarmazdı. Biliyorlardı yarattıkları sürecin sonunu ama görmezden geliyor, bundan çıkar sağlıyor hatta ve hatta bu durumdan zevk alıyorlardı. Bunu görüyorduk!

Sadece bu da değildi yaşananlar. Yarattıkları faşizm içimize işlemişti. Kadın cinayetlerini politikleştirmemize karşı çıkıyorlardı. Bunu “siyaset üstü” görüyorlardı. Öyle ki attığımız düzen karşıtı sloganlardan rahatsız olan öğrenciler, hakaretlerle tepki veriyorlardı. Bazıları ise üzerimize yürüyordu. Kürtçe sloganlar karşılıksız kalıyor, bir yandan ağzımızdan çıkan her harfi kötü bakışlar

takip ediyordu. Bazı öğrenciler hareketimizi küçümsüyor, buna yönelik sözler sarf ediyordu. Bazı öğrenciler de kendilerinde görev edinmiş olacaklar ki yürüyüşe katılmak için gelen arkadaşlarımızı, alandaki polisler üzerinden korkutup vazgeçirmeye çalışıyordu. Ama vazgeçmedik. Çünkü biliyorduk mücadelemiz onurluydu. İsyanımızın sesi yüksekti. Bundan böyle yapılacak tek şey vardı o da susmamak, haykırmak!

Sende bunu böyle bil sıra arkadaşım. Yalnız olmadığının farkına var. Umutsuzluğa, karanlığa düştüğünde bugünü hatırla. Seni hiç tanımayan ama senin için kavga verenleri hatırla. Yaşamın her alanına mücadele ateşini saçmış emekçi kadınları, kampüslerden yurtlara kıvılcımı taşıyan öğrenci kadınları, evde mücadele veren anneni hatırla. Yazdıklarımız sana bir çağrı olsun. Kulağında yankılansın. Yalnız olmadığımı bildiğin gibi dövüşebileceğini de bil. Öyle bir dövüştür ki bu verilen umutsuzluk, karanlık, sömürü, şiddet ve daha nice savaşa darbesini indirmiştir, indirecektir de. Bu mücadele senin içindir. Mücadeleyle kal! Bırak varlığın isyanın olsun...

*“Umutsuzluğa
karanlığa
düştüğünde
bugünü hatırla.
Seni hiç
tanımayan ama
senin için kavga
verenleri hatırla.”*

Jenotdel Üzerine

Fatma Yıldırım

Kadın sorununda emekçi kadın kitlelerinin hangi yol ve yöntemlerle, hangi araçlarla mücadeleye atılacağı sınıf mücadelesinin önemli sorunlarından biri olmuştur. Tabi bu arada kadın sorununu tamamen cinsiyet sorununa indirgeyip sınıflar üstü gören anlayışlar da vardır. Fakat konumuz şimdi bu değildir.

Kadın sorununa sınıflar mücadelesinin hangi yol ve yöntemleri, araçları ile yaklaşacağız? Kadın sorununu nasıl ele alacağız? İşçi, emekçi, ezilen ve sömürülen kadın kitleleri özgürlüğünü nasıl kazanacak? Hangi örgütlenme modeli ile mücadele vereceğiz vb. gibi kadın sorununa yaklaşım ve mücadele konusunda çeşitli tartışmalar yaşanmıştır.

Kadın mücadelesi nasıl yürütülmeli tartışmalarından biri de partiye bağlı mı, bağımsız mı tartışmalarıdır. İşte bu tartışmaların en

canlı, somut örneği Ekim Devrimi sürecinde Sovyetlerde yaşanmıştır. Bu tartışmaların sonucunda ayrı bir kadın çalışması yürüten Jenotdel'ler oluşturulmuştur.

Bu yazımızda Ekim Devriminin hemen sonrası oluşturulan, Sovyetlerde kadın sorununun çözümünde ve aynı zamanda sosyalizmin inşasında yer alan Jenotdel'leri ve çalışma yöntemlerini, pratiklerini inceleyeceğiz.

Jenskiye Otdel (Kadın kolu, kadın departmanı, kadın birimi)'in kısaltması Jenotdel'dir. Yani Sovyetler Birliği Komünist Partisinin kadınlar arasındaki çalışmasıdır. Kadınlar arasındaki çalışma Ekim Devriminden sonra bu adı alır.

Komünistler parti içinde örgütlenme anlayışı olarak kadın-erkek ayrımını reddederken aynı zamanda kadın kitleleri arasında komünist

çalışmanın yöntem ve araçları olarak çeşitli özel organların yaratılması meselesi pek çok kesimin kafasını karıştırmıştır. Hatta ayrı kadın örgütlenmesi meselesi Ekim Devrimi sürecinde ve sonrasında, Komünist Enternasyonal'de çok tartışılan konulardan biri olmuştur.

Lenin bu konudaki tartışmalarda işçi ve köylü kadın kitlelerine ulaşmak için kadınlar arasında özel çalışma organlarına ihtiyaç olduğunu ve özel kadın örgütleri oluşturulması gerektiğini vurgulamıştır.

“Örgütlenme ile ilgili olan şeyler, ideolojik anlayışımızdan çıkar. Komünist kadınların ayrı birlikleri yoktur. Komünist kadının yeri, tıpkı komünist erkeğin olduğu gibi, partide üyeliktir. Eşit yükümlülükler ve haklarla. Bu konuda hiçbir görüş ayrılığı olamaz. Ancak gerçeklere gözlerimizi kapayamayız. Parti, özel görevi en geniş kadın kitlelerini uyandırmak, onları partiyle bağlamak ve sürekli olarak onun etkisinde tutmak olan çalışma gruplarına, komisyonlara, komitelere, kollara ya da başka nasıl adlandırılırsa adlandırılırsın, organlara sahip olmalıdır. (...) Bu kadın yığınlarının apolitik, sosyal geri kalmış ruhu, faaliyetlerinin dar alanı, tüm yaşam tarzları birer olgudur. Bunları gözönünde bulundurmamak aptallık, hem de büyük aptallık olur. Onlar

“Komünist kadının yeri, tıpkı komünist erkeğin olduğu gibi partide üyeliktir.”

“İşçi kadınlar arasında esas görev, onların devrimci mücadelenin her alanına bizzat kendilerinin katılmalarıdır.”

arasında çalışma yapmak için özel organlar, özel ajitasyon yöntemleri ve örgüt biçimlerine ihtiyacımız var. Bu feminizm değildir, bu pratik, devrimci amaca uygunluktur.” (Lenin Kadınların Kurtuluşu 1. cilt, sf.124-125 inter yayınları)

16 Kasım 1918'de “Birinci Tüm Rusya Köylü ve İşçi Kadınlar Kongresi” toplanmıştır. Bu kongreyi Aleksandra Kollantay, İnessa Armand, Nadejda Krupskaya, Konkordiya Samoilova, Klavdiya Nikolayeva ve Zlata Lilina organize etti. Komünist partisinin bu kadroları daha sonra Jenotdel'in çekirdek kadrosunu oluşturdu. Kongre'de Lenin de bulunmuştur. Kongre'nin kararında “İşçi kadınlar arasında esas görev, onların devrimci mücadelenin her alanına bizzat kendilerinin katılmalarıdır” tespiti yapılmıştır.

Kongrede Kollontay kadınlara yönelik sorunlara dikkat çekmiş ve kadınların ev işlerinden kurtarılması için kollektif yaşam alanlarının oluşturulması-kurulması, kadınların eğitim düzeyinin arttırılması gibi konularla ilgilenmiştir.

“Kasım 1918'deki Birinci Tüm-Rusya İşçi ve Köylü Kadınlar

Kongresi'nde devrimin kadınlar tarafından güçlü bir şekilde desteklendiği görülmüştü. Böyle bir Kongre hazırlama düşüncesi partinin kadın kollarında henüz bir ay önce doğmuştu." (Kollantay, Kadınların Kurtuluşu 1.cilt, sf.128). Kollantay'ın bu sözlerinden de anlaşılacağı gibi partinin kadın kolları daha 1918'de vardır.

Ekim Devriminden sonra partinin kadınlar arasındaki çalışma kolu gittikçe daha gelişip güçlenmiş ve belirgin bir örgütsel yapıya kavuşmuştur. Partinin onayıyla oluşturulan bu kadın kolları ilk olarak Aralık 1919'da Moskova'da toplanan Rusya Komünist Partisi'nin VIII. Konferansı'nda resmen kabul edilmiş, tüzükle garanti altına alınmıştır.

Jenotdel'in örgütlenme yapısı Merkez Komitesi tarafından onaylanan özel yönergelerle tespit edilmiştir.

Jenotdel en başından itibaren partinin ideolojik-politik çizgisi temelinde ve partinin tüm organlarıyla en yakın örgütsel bağ içerisinde oluşturulmuş kadınlar arasında çalışma organlarıdır. İnisiyatif kullanma hakkına ve belirli bir hareket özgürlüğüne sahiptir. Henüz komünist partisi üyesi olmayan kadın kitleleri

Jenotdellerin etrafında toplanmıştır.

Jenotdel ilk toplantısını 15 Eylül 1919'da gerçekleştirmiştir. 1919'dan 5 Ocak 1930'a kadar SSC-B'deki kadın çalışması Jenotdellerle yürütülmüştür.

Jenotdel'in ilk yöneticisi İnessa Armand'dır. Devamında sırasıyla Aleksandra Kollantai, Sofya Smidoviç, Klavdiya Nikolayeva (ilk işçi kökenli kadındı), Aleksandra Artyukhina oldu.

Jenotdel ilk kurulduğu andan itibaren geniş kadın kitleleri arasında ajitasyon ve propaganda çalışmaları yürüttü. Bu çalışmalarda propaganda trenleri, propaganda gemileri vs. kadınlarla birebir temasta önemli oldu. Kollantai ve Krupskaya da bu propaganda faaliyetlerinde yer almışlardır. Propaganda trenleri, gemileri ile Kırım, Kafkasya, Türkistan, Azerbaycan vs. Doğu cumhuriyetlerindeki kadınlara ulaşılmaya çalışılmıştır. Buralarda en geri bırakılmış kadınlar jenotdeller aracılığıyla mücadeleye çekilmişlerdir.

Jenotdel'de faaliyet yürüten kadınlar iç savaş boyunca sağlık hizmetleri, kızıl ordunun siyasi birimi, haberleşme hizmetleri gibi görevlerde yer almışlardır. Kadın işçiler gönüllü olarak tatil günlerinde kızıl ordu için

kiyafet diktiler. Kadınlar aynı zamanda da cephede yer alarak iç savaşta savaştılar.

Bunların yanında Jenotdeller kadın sağlığı ve kürtajla ilgili de çalışmalar yürüttüler. Sovyetler Birliği kürtaju yasal hale getiren ilk ülkeydi. Jenotdeller komünal tesisleri kurarken aynı zamanda sosyalizmin inşası işini de pratikte hayata geçiriyordu.

Kadını ev ekonomisinden, ev köleliğinden kurtarabilecek ve yüz yıllardır kadınların üzerine yüklenen, onları ev kölesi haline getiren ev işlerinin yükünü kadının üzerinden almaya çalıştılar. Bunun örnek düzenlemele-ri; aşevleri, çocuk yuvaları, kreşler, çamaşırhaneler, yemekhaneler gibi komünal kurumların inşası Sovyetler Birliğindeki kadın politikalarının en ayırıcı özelliklerinden birisidir. Kadınların ev köleliğinden özgürleşmesi anlamına gelen bu adımlar çok önemlidir.

Kadının erkekle tam hak eşitliği de ancak kadının toplumsal yaşamın her alanına daha fazla ve daha aktif katılması ile mümkün olabilirdi.

Jenotdel evdeki kadınları toplumsal yaşama kazanmaya çalışırken, işçi ve köylü kadınlarla da ilgileniyordu.

Jenotdeller Sovyetler ülkesinin her yerine yayılmış, bulunduğu bölgede o bölgenin bütün sorunları ile uğraşan, en geri bölgelerde bile kadınların kurtuluşu için mücadele

vermeye, yol ve yöntem bulmaya çalışmıştır. Örneğin Türkmenistan'da çarşaf-peçe konusunda büyük mücadeleler vermiştir. Müslüman ülkelerin hemen hepsinde çarşaf-peçe sorunu vardır. Azerbaycan'da ise en çok "kız kaçırma" ile mücadele etmiştir. (Azerbaycan'da 9-12 yaşlarındaki kız çocuklarının evlendirilmesi resmi olarak 1872'de kaldırılmasına rağmen, küçük çocukların evlendirilmesi hala sürüyordu.)

Kısacası Jenotdeller(partinin kadın kolları) Ekim Devrimi sonrasında yeni Sovyet devletinin çıkardığı yasalar doğrultusunda, anne ve çocuğun korunması, kadının üretime çekilmesi, mesleki eğitimin yükseltilmesi, çocuk yuvalarının, kamu mutfaklarının, çamaşırhanelerin vb. örgütlenmesi ve yaygınlaştırılması, okur-yazarlık kampanyalarının yürütülmesi, kadınların yasal olarak korunması için

yeni yasa taslaklarının hazırlanması, kadınların partide, Sovyetlerde ve sendikalarda aktif olarak yer almasının sağlanması, gebelikten korunma ve kürtaj alanında danışmanlık hizmetleri gibi daha pek çok konuyla ilgili her türlü kadın sorununun ele alınması ve çözüm yollarının aranmasında önemli ölçüde sorumlu organlardır. Jenotdellerin öncülük edip örgütlemeye çalıştığı bir dizi kurum, giderek devletin sosyal hizmet kurumları olarak işler hale gelmiştir.

*"Jenotdel
evdeki
kadınları
toplumsal yaşama
kazanmaya
çalışırken, işçi ve
köylü kadınlarla da
ilgileniyordu."*

BEN NEYDİM?

Keşke bir şeylere yeteneğim olsaydı.
Güzel resimler yapabilen bir ressam mesela.
Sesi güzel bir şarkıcı, enstrüman çalabilen bir müzisyen.
Harika yemekler pişirebilirdim, aşçı olsaydım.
Yaralara derman olurdum bir cerrah ya da hastalara şifa
verirdim bir hekim olsaydım.
Odlara şekil veren bir marangoz da olabilirdim.
Dil bilen bir turist rehberi olabilir miydim yahut?
Bir modacı, bir saç tasarımcısı pekala?
Yazar olabilirdim, güzel romanlar yazardım, olsaydı yeteneğim.
Öğretmen olsaydım, yarınlar umut ekerdim her yaştan. Çiftçi
olsaydım da toprağa filiz.
Çoban olsaydım kuzularla koşardım yemyeşil çayırda.
Güzel bir vücudum ya da uzun boyum olsaydı manken de
olurdum.
Kalbim yetseydi o tempoya, koşucu olurdum uzun
maratonlarda.
Asılı durmasaydı mimiklerimde o hüznün, her rolü
canlandırabilen bir oyuncu olurdum sinemada ya da
bir tiyatro sahnesinde..
Sevilmeye bu kadar engelim olmasaydı, belki anne
bile olurdum.
Her gittiğim adreste kaybolmasaydım belki de postacı
olurdum..
Keşke bir şeylere yeteneğim olsaydı.
Benden olmayanların acılarını anlayabilseydim,
tarafsız bir haberci olurdum ihtimal ki.
Bana bir harf öğretilse, kırk yıl köle olurdum da
benden bir kez gidene, hayır duadan fazlası
olamazdım.
Hayatımdan yırtılarak sökülen her parçaya yama
yapabilseydim, usta bir terzi olurdum.
Adil olsaydı bu ömrün sınavı, ölümsüz bir öğrenci

olurdum hayatın yokuşlarında.
Bir dürbünüm olsaydı eğer, mavi ufuklarda yol alan bir kaptan
olurdum belki o zaman.
Yatacak yerim olsaydı, misafir olurdum bir gönülde.
Annem kadar iyi yürekli olsaydım, kesin sosyalist olurdum...
Laboratuvar ortamında insanların acılarını incelemek isterdim,
otopsilerde vicdan arardım her kadavrada.
Düşünmekten korkmasaydım bu kadar, hücrede onurlu bir
mahkum olurdum elbette...
Mavinin yanında bir renk daha sevebilseydim, coşkulu bir
tarafdar olurdum.
Bir kez gerçekten sevilseydim, adımla başlayan bir şiir
olabilirdim belki.
Anlatabilseydim gördüklerimi korkusuzca, tanık olurdum bir
mahkeme salonunda, zalimin idam kararı verilirken.
Büyümek için bu kadar acele etmeseydim yahut şımaracağım
kimsem olsaydı, bugün çocuk olurdum yeniden.
Unutturmasalardı eğer hayatın esprisini, komedyen de
olurdum.
Vakit daha erken mi, geç mi bilseydim, biyolojik saatime
güvenerek.
Ben o zaman,
Aşık bile olurdum.
Ben neydim?
Ne olacaktım da neden olmadım?

GÜL ÖZDEMİR

Güçlenerek Geliyoruz!

Dünyayı emeğiyle yaratan sevgili kadınlar!

Hayatın her alanında, binbir zorluk ve engelle karşı karşıya kalsak da biz kadınlar hep mücadele ettik ve etmeye devam edeceğiz!

Mücadelemiz büyürken; dinci-faşist iktidarın saldırıları her geçen gün daha da şiddetleniyor. Bizler; şiddete uğruyor, öldürülüyoruz, emeğimiz sömürülüyor, tacize ve tecavüze uğruyoruz.

Filistin'de, Suriye'de, dünyanın dört bir yanında süren savaşlarda; kadınlar, tecavüze uğruyor, cinsel köleliğe zorlanıyor, açlığa ve yoksulluğa mahkum ediliyor. Emek dünyasında daha düşük ücretlerle çalıştırılıyor, örgütlenme hakkımız elimizden alınıyor. Ekonomik krizlerde ilk işten çıkarılanlar bizler oluyoruz.

ÇEDES ve MESEM eliyle eğitimi gericileştiren ve piyasalaştıran iktidar,

daha genç yaşlarda kız çocuklarının hayattan kovulmasının önünü açıyor. Sorunlarımız var ama mücadelemiz de var!

Şimdi biz kadınların yaşadığımız tüm sorunlara karşı sesini büyütme, özgürlüğümüz için sokakta mücadele etme zamanıdır! Hayatın tüm yükünü omuzlarımızda taşıırken, birlikte mücadeleye omuz vermek hepimizin sorumluluğudur.

İşte tam da bu çılgıncı büyütme, bu sese güç vermek, özgürlüğün, kadınların sesi olmak için Emekçi Kadınlar olarak 15-16 Şubatta, II. Kurultay'ımızda "Güçlenerek Geliyoruz" şiarıyla buluşuyoruz.

Sorunlarımızı ve çözüm önerilerimizi konuşmak, tartışmak ve harekete geçmek için sen de gel, güç ver!

Birlikte mücadele edelim, sokakta birlikte kazanalım!

Güçlenerek Geliyoruz!
 15-16 Şubat 2025'te II. Kurultay'ımız-
 da buluşuyoruz. II. Kurultay'a gider-
 ken Marksist Kadın Akademisi olarak
 webinar etkinlikler gerçekleştirdik.

**çevrimiçi
seminer**

**KADINA YÖNELİK ŞİDDET
VE
MÜCADELE BİÇİMLERİ**

**16 KASIM 2024
20.30
GOOGLE MEET**

**DELAL EROL
EKA**

**ESRA YEŞİLOVA
AVUKAT**

**İSYANIMIZ
VAR!**

MARKSİST KADIN AKADEMİSİ

**çevrimiçi
seminer**

**KADIN SORUNUNUN
KÖKENİ VE ÇÖZÜM
YOLLARIMIZ**

SİBEL ÖZBUDUN

**14 Aralık 2024
20.30
GOOGLE MEET**

MARKSİST KADIN AKADEMİSİ

**çevrimiçi
seminer**

**Kadın işçi olmak:
mücadeleler,
engeller ve çözümler**

**28 KASIM 2024
20.30 GOOGLE MEET**

**ÖLKÜ SEYDA
SAĞLIK EMEKÇİSİ**

**MUR ÖLKÜM ÖLKÜ
EĞİTİM EMEKÇİSİ**

MARKSİST KADIN AKADEMİSİ

Dünya Kadın Konferansı (WWC) Ortadoğu Kıta Koordinasyonu, 24 Aralık tarihli bir kamuoyu açıklaması yayınladı:

Hepimiz, 27 Kasım'da, cihatçı grup "Heyet Tahrir Şam"ın (önceden El Kaide'ye bağlı olan ve ayrıca IŞİD ile de yakın ilişkisi bulunan El-Nusra Cephesi) Suriye'nin bazı önemli şehirlerini ele geçirmeye başlamasıyla hızlanan olayları, 8 Aralık'ta ise Suriye Baas rejiminin devrilmesiyle son buldu. Ancak bu olaylarla paralel ve iç içe geçen bir şekilde, "Heyet Tahrir Şam" ve Türkiye devletine bağlı bazı paralı askeri grupların (Suriye Ulusal Ordusu, Özgür Suriye Ordusu vb.) Kürt halkına yönelik saldırıları izledik. Bu saldırılar, Afrin işgalinden göç edenlerin, Şehba ve Tel Rıfat'taki mültecilerin, sonrasında ise Menbic, Ayn İsa, Tel Tamr ve en son Kobani'ye yapılan saldırılarla devam etti. Bu saldırılarda kadınlar, çocuklar ve sivil gençler katledildi, boğazlandı, kaçırıldı ve işkenceye uğradı; ayrıca

altyapı hedef alındı, örneğin Kerkûzâk Köprüsü ve Ceyş El-Tişrin Barajı gibi yapılar yok edildi.

Bunun yanı sıra, İdlib, Hama, Humus gibi diğer Suriye şehirlerinde de kadınlar, azınlıklar ve farklı dini topluluklara karşı ciddi ihlaller ve savaş suçları işlemeye devam edilmektedir. Mallarının yağmalanması, evlerinin yıkılması, kadın ve çocukların öldürülmesi, tecavüz edilmesi ve kaçırılması gibi suçlar işlenmektedir.

Başka bir deyişle, Suriye halkı, Baas rejiminden kurtulmuş olabilir, ancak şu an, kadınlara ve halklara karşı düşmanlık temelinde yaşam dayatan otoriter İslamcı akımlarla karşı karşıyadır. Bu akımlar, eşitlik, demokrasi ve adalet temelli bir yaşam inşa etmek yerine,

kadınlar ve tüm etnik ve dini topluluklar için bir yaşamı tehdit etmektedir. İlginçtir ki, emperyalist küresel güçler, bu grupları “ılımlı ve medeni İslamcı akımlar” olarak tanıtmaktadır!

Bizler, Dünya Kadın Konferansı (WWC) Ortadoğu Koordinasyonu olarak, Suriye'deki Kürt halkına yönelik hava ve kara saldırılarını şiddetle kınıyor, özellikle Kürt kadınlarına yönelik ihlalleri ve savaş suçlarını lanetliyoruz. Geçici hükümet altındaki silahlı grupların kadınlar üzerinde dayattığı gerici ve baskıcı kuralları da şiddetle protesto ediyoruz.

Türk devleti, Kürt halkına yönelik saldırılarını, Kuzeydoğu Suriye'deki demokratik özerklik deneyimini boğmak ve özellikle kadın devriminden elde edilen tüm kazanımları yok etmek amacıyla hiçbir fırsatı kaçırmamaktadır. Ayrıca, farklı isimlerle oluşturulan geçici hükümetin, tamamen selefi ve cihatçı bir çizgide şekillenmesinden, kadınlar üzerinde şeriat yasaları adı altında dayatılan sert tedbirlerden büyük endişe duymaktayız. Bu, Suriye'yi bir Afganistan'a dönüştürme ve kadını görünür kılmama, sesini kısma ya yönelik bir adım olacaktır. Bu du-

rum, yalnızca komşu ülkeleri değil, tüm bölgeyi olumsuz etkileyecektir.

Bu bağlamda, Dünya Kadın Konferansı (WWC) Ortadoğu Koordinasyonu olarak:

- Uluslararası ilgili hak örgütlerinden, kadınları, azınlıkları ve dini toplulukları korumalarını talep ediyoruz;

- Kuzeydoğu Suriye'deki Türk hava saldırılarının ve paralı askeri grupların kara saldırılarının durdurulmasını talep ediyoruz. Çünkü oradaki kadın ve Kürt deneyimi, ortak yaşamı güçlendirmeye ve umut dolu bir Suriye inşa etmeye öncülük etme kapasitesine sahiptir;

- Savaş suçları ve insanlığa karşı suç işleyenlerin, uluslararası standartlara uygun şekilde cezalandırılmasını talep ediyoruz;

- Bölgedeki tüm kadın hareketleri, demokratik güçler ve örgütlenmelerden, bu ihlallere karşı ortak bir kadın mücadelesi için dayanışma ve birlik çağrısında bulunuyoruz. Bu ihlaller, yalnızca bölgedeki tüm kadınları değil, tüm dünyayı tehdit eden bir tehlike oluşturuyor.

“Suriye’deki Kürt halkına yönelik hava ve kara saldırılarını şiddetle kınıyor, özellikle Kürt kadınlarına yönelik ihlalleri ve savaş suçlarını lanetliyoruz.”

Kadın Öğretmenlerin Sorunları

~~~~~  
E. D.  
~~~~~

Temel bir hak olan eğitim, birçok alanda uygulandığı gibi özelleştirmelerle kamusal alandan çıkartılıp bilimsel ve tarihsel özü yadsınarak politik bir araç haline getirilmiştir. Bilimselliğin yadsınarak öznele politikleştirme sürecinin eğitim emekçileri açısından birçok sonucu ve çıkarımı olmuştur. Güvencesizliğin ilk sırada yer aldığı bu sonuçları; ekonomik sosyal haklardan yoksun bırakılmak, meslek itibarının yok sayılması, yüksek baskı altında çalışmak, ücreti ödenmeyen fazla mesailer, hemen hemen her gün iş ortamları olan okullarda, kurslarda, rehabilitasyon merkezlerinde öğrenci, müdür, veli tarafından sözlü/fiziksel şiddete maruz kalmak gibi değişken veya sürekli bazı sonuçlarla detaylandır-

mak mümkündür.

Kamuda istihdam sağlanamayan ve ataması yapılmayan öğretmenler özel eğitim kurumlarında çalışmaya mahkum edilmekte ve meslek onurları her geçen gün yok edilmektedir.

Bu kurumlarda çalışan öğretmenler, asgari ücret düzeyinde maaşlarla yaşamlarını sürdürmek zorunda bırakılırken aynı zamanda çalışma dönemleri boyunca her türlü baskıyla baş etmektedirler. Baskılar, iş görüşmelerinde -özellikle kadın öğretmenlere- “Evli misiniz?”, “Çocuk yapmayı düşünüyor musunuz?” gibi sorularla başlamakta, “Ailenizle yaşarsanız kira parası ödemezsiniz” gibi önerilerle devam etmekte aynı işi yaptıkları erkek meslektaşlarından düşük ücretler teklif

*“İnanması güç
çelişkilerle
dolu özel eğitim
kurumlarının iç
dinamiğinde kadın
öğretmenler sadece
müdürleriyle değil
öğrencileriyle ve
onların velileriyle
de sorunlar
yaşamaktadır.”*

edilerek, “eşit işe eşit ücret” nesnelliğinin yok sayılmasıyla sonlanmaktadır. İş görüşmelerinde bekar ve genç kadın öğretmenlerin başvurularına olumlu dönüş sürecinin daha hızlı ve yüksek olması bekar kadın işçilerin erkek patron tarafından “daha kolay çalıştırılabilir” olarak görülmesinin sonucudur. Adını sıklıkla duyduğumuz köklü kurumlar, meslek kanunlarını ve iş etiğini çiğneyerek kadın öğretmenlerini reklam yüzü yaparak müşteri(!) çekme vizyonu ile hareket ederken öğretmenlerden dinlenme hakkını dahi almayı bir misyon olarak görmektedirler. İnanması güç çelişkilerle dolu özel eğitim kurumlarının iç dinamiğinde kadın öğretmenler sadece müdürleriyle değil öğrencileriyle ve onların velileriyle de sorunlar yaşamaktadır.

Müfredatın sık sık değiştiği ülkemizde sınav sistemi de buna bağlı değişmekte ve öğrenciler bilgi ölçmekten uzak olan bu sistemde hiç bitmeyen ve kuralları

sürekli değişen bir yarış sisteminin içine dahil edilmektedirler. Yürürlükte ve işleyişte olan eğitim politikaları nedeniyle devlet okullarına yeterli bütçe ayrılmaması ve öğretmenlikte yaş sınırı gibi belirleyici sınırlamaların olmamasından dolayı emekliye ayrılmayan öğretmenler, nitelikli öğretmen ataması yapılmaması, kalabalık sınıflar ve yetersiz bina koşulları gibi sonuçlar doğurmakta; bu sonuçlar ise maddi durumu iyi olan ve iyi olmayan veliler arasında, mevcut sistemin doğal bir sonucu olarak bir statü yarışı ve özel eğitim sisteminin ticari kaygıları nedeniyle yeni bir zümre doğurmaktadır: Özel okul velileri. Özel okul velileri, binlerce lira vererek çocuklarının kayıtlarını yaptırdıkları özel okullardan; az kişilik sınıflarda eğitim alma, son derece donanımlı spor salonlarına, yüzme, bale, piyano kurslarına, yurtdışı okul gezilerine ulaşma gibi her geçen gün seçenek sayısı artan ve sınıfsal farklılığın sonuçlarını içeren birçok yeni imkan talep etmekte ve mesleğin bilimsel misyonunun ve temel hakların aksine “iyi bir eğitim” satın

*“... mevcut sistemin
doğal bir sonucu
olarak bir statü
yarışı ve özel eğitim
sisteminin ticari
kaygıları nedeniyle
yeni bir zümre
doğurmaktadır:
Özel okul velileri.”*

almakla birlikte “daha iyisi”ni satın almayı istemektedirler. Satın alınan ve alınacak olan bu “iyi eğitim” paketi, eğitim içeriğine dair sözde imkanların yanında, müşteri konumundaki veliye ne yazık ki “öğretmene rahatlıkla ulaşabilme” imkanı da sunmaktadır. Veli öğretmenlerin kişisel telefon numarasına sahip olduğundan, istediği her saatte rahatlıkla öğretmeni arayabilmekte, ulaşamadığında yönetime şikayet etme hakkını kendinde görebilmektir. Bu durum kadın öğretmenleri özellikle erkek veli taciziyle başbaşa bırakmaktadır. Öğretmenlik mesleği, tarihsel ve bilimsel özü ve misyonu itibarıyla, toplumda diğer meslek gruplarından farklı bir kategoride, “kutsal” bir alandır. Ahlakı yozlaşmanın, toplumsal çürümenin günümüzde gençleri etkileyişini en net şekilde eğitim emekçileri gözlemlerken aynı zamanda yine kadın öğretmenler

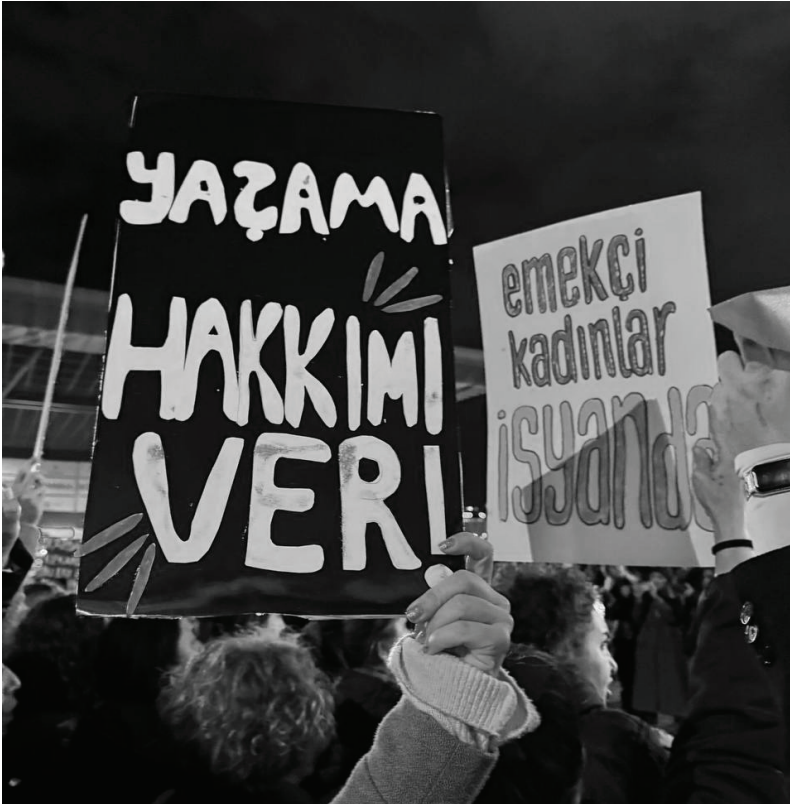
“Bizler, kutsallaşmak veya toplumdan soyutlanarak farklılaşmak istemiyoruz.”

birer kimlik arayışında olan bu gençlerin sözlü tacizlerine, baskı ve şiddetine maruz kalmakta, öldürülmektedir.

Tüm bu baskı ve tacizlere rağmen öğretmenlik toplumda kadınların hem çalışıp hem de ev işlerini rahatlıkla yapabilecekleri, çocuk bakımını üstlenebilecekleri bir “Kadın Mesleği” olarak idealize edilmektedir.

Bizler, kutsallaşmak veya toplumdan soyutlanarak farklılaşmak istemiyoruz. İş yerlerimiz olan okullarda, sınıflarda, kurs merkezlerinde güvende hissetmeyi, güvende olmayı, “eşit iş

eşit ücret” mantığının cinsiyetçi tutumlarla yok sayılmamasını, emeklerimizin karşılığını almayı, eğitime ticari ve/veya politik nesne olarak bakan mevcut zihniyetlere karşı özlük ve sosyal/kültürel haklarımıza sahip olmayı, sahip çıkmayı ve mesleğimizin konumlanışı, özü gereği bu mücadele sürecinin toplumsal ve tarihsel olarak bir misyon olarak önümüzde durduğunu anlamayı, anlatmayı ve öğrenmeyi ve öğretmeyi görev edinen mesleğimizi yaşamayı ve yaşatmayı istiyoruz.

Polonez İşçileri İle Söyleşi

(Bu röportaj 13 Aralık 2024 tarihinde yapılmıştır.)

Serpil Ünal

-Sendikalı oldukları için işten atılan ve 150 günü aşkın bir süredir işlerine dönmek için mücadele veren Tek Gıda İş Sendikası üyesi Polonez işçilerinin Anayasal hak yürüyüşünde Çatalca Adliyesi önünde polis tarafından yolları kesildi. İşçiler yaşadıkları polis şiddetine karşı beyaz kefen giyerek açlık grevine başladı.

Polonez işçileri ile açlık grevinin 6. günü olan 13 Aralık'ta görüştük. İşçilerin soğuk havada ve açlık grevinde olmaları, sağlık sorunları yaşamalarını getiriyor. Fakat haklarını arayan işçilere uygulanan devlet şiddeti öyle bir boyutta varmış ki rahatsızlanan işçiler için gelen ambulans alana alınmıyor. İşçilerle

erle işten atılmaları ve eylem sürecini, Ankara yürüyüşü ve yaşadıkları süreci konuştuk.

Nermin Yılmaz

-Ben 13 yıldır çalışıyordum fabrikada. Asgari ücrete çalışıyorduk. Mesai ücretleri verilmiyordu. Geçinemiyorduk. Sendikalı arkadaşlarla konuştuk, sendikalı olduk, biraz maaşlarımız düzelsin diye. Ama sendikalı olunca işten atıldık. Biz SMS ile öğrendik işten çıkarıldığımızı ve Kod 46 ile çıkarıldık. En çok da bu zorumuza gitti. Ben tam 13 sene nasıl çalıştım bu fabrikada? Madem hırsızlık yapıyordum 13 sene hiç görmedin mi? Zoruma gidiyor, ağlayasım geliyor anlatırken... Send-

“Fabrikanın önünde direndik günlerce haftalarca ama yok.”

İkâlı olanları parça parça çıkardılar. Biz de işimize dönmek için beklemeye başladık hep birlikte arkadaşlarla. İşte 6 gündür de burada Adalet Sarayı önünde bekliyoruz.

Üretimde birlikte çalıştığımız arkadaşlar vardı, sadece onları biliyorduk. Sendikâlı olan arkadaşlar tanıyordu çoğumuzu. Direniş başlayınca birbirimizi tanıştık, kaynaştık. Çalışırken hiç görmezdik diğer bölümlerde çalışan arkadaşları.

Fabrikanın önünde direndik günlerce haftalarca ama yok. Sesimizi duyuramadık. Yani başvurulacak her yere başvurduk, ama bir sonuç alamadık. Konuştuk arkadaşlarla dedik Ankara'ya gidelim orada sesimizi duyuralım. Çalışma Bakanı'na, Cumhurbaşkanı'na derdimizi anlatalım bu sorunu çözsün.

Fadime Altın

-Ben dört aydır çalışıyordum. Daha önce başka işlerde çalıştım. Evde boş oturmayayım, çalışayım diye girdim işe. İşe başlayınca mesai arkadaşlarımı sevdim, birbirimize alıştık, anlaştık, neşeli güzel bir arkadaşlık ortamımız vardı. Ama asgari ücret veriyorlardı. Her ayın dört hafta sonu mesaiye kalıyorduk, mesai ücreti hiç vermiyorlardı. Geceleri çalıştık mesai vermediler. Ramazanda çalıştık, oruç tuttuk

ama ne yemek parası ne mesai... Hiç vermediler.

Çok uzun yıllardır çalışan arkadaşımıza da asgari ücret veriyorlardı. Asgari ücret hepimize az, ama yıllardır çalışan arkadaşlara haksızlık büyük tabii. Onlar önce sendikâlı oldular. Böyle başlamış oldu sendikâya üye olmamız. Sendikâlı olduktan sonra birden değil, bölüm bölüm işten çıkarmaya başladılar. Ben izinliydim işten çıkarıldığımda. Baktık sendikâlı birçok arkadaş işten çıkarılmış, fabrikanın önüne geldik eyleme başladık, işimize geri dönelim diye. Sonra buraya Kaymakamlık önüne geldik. Kaymakama derdimizi yandık, hiçbir çare olmadı. Sonra polis bize baskı yapmaya başladı. Emniyet Müdürü bizi tehdit etmeye başladı. Baktık derdimizi anlatamadık, Valiliğe gittik, oradan da bir çözüm çıkmadı. Sendika Çalışma Bakanlığına başvurmuştu, Çalışma Bakanı yardımcısı geldi. Bizimle görüştü: “Sizin sorununuzu çözeceğiz” dedi. Yine hiçbir çözüm olmadı. Özel olarak Çalışma Bakanı'na gidildi, görüşüldü, durum anlatıldı ama değişen hiçbir şey olmadı.

En son artık sendika başkanlarımızla

“Baktık sendikâlı birçok arkadaş işten çıkarılmış, fabrikanın önüne geldik eyleme başladık, işimize geri dönelim diye.”

oturduk konuştuk, dedik ki tek çare biz işçiler Ankara'ya gidelim, derdimizi Çalışma Bakanı'na kendimiz anlatalım. Ankara'ya yürüyüş kararı aldık. Çatalca'daki Polonez Fabrikasının önünden buraya, Adliyenin önüne yürüyerek geldik. Polis burada önümüzü kesti. Ne dediysek anlatamadık. Bizi ablukaya aldılar. Adalet Sarayı'nın önünde gördük ki burada adalet diye bir şey yok. Biz yıllardır çalışıp vergi veriyoruz. Seçim zamanı gelip oy istiyorlar oy veriyoruz. Ankara'da oturan bakanlar niye bizim sesimizi duymuyor, niye bizi görmüyor? Kadın bakanlar var. Kadının halini kadın anlar. Kadın bakanlar neden bizim halimizi anlamıyorlar? Anlasınlar, görsünler, duysunlar bizi artık yeter! Biz anneyiz, bacıyız, kardeşiz. Biz bu memlekete evlat yetiştirdik, bizim bakıp yetiştirdiğimiz polisler bizi kalkanlarla itekleyip sürüklüyor. Biz hakkımızı aramayalım mı? Sesimizi duyurmayalım mı? Camiye ibadet etmeye gittik, orada bile başımıza polis diktiler. İmam, müftü bile bize kötü sözler söylüyor. Müftü bizimle söz dalaşıyla kavga çıkartmaya çalışıyor. Biz sadece hakkımızı arıyoruz. Kimsenin bir şeyini istemiyoruz ki. Patronun fabrikasını,

yatını, katını, servetini istemedik. Biz işimize geri dönmek, insanca şartlarda çalışmak istiyoruz, bu kadar. Bize hakkımızı versinler. Biz gidip işimizde çalışmak istiyoruz.

Biz sendika falan bilmezdik. İlk defa sendika nedir öğrendik, ilk defa polis gördük. Çoğu arkadaşımız köyden çıkıp gelmiş ekmek parası kazanmak için. Köyünün dışına çıkmamış, başka yer görmemiş. İlk defa böyle fabrika görmüş. Ekmek parası derdine gelmiş çalışıyor arkadaşlarımız, asgari ücrete boyun eğmiş. Asgari ücretten bile kesinti yaptılar. Mesailerimizi ödemediler. Yevmiyeci getirip çift mesai verdiler, ama bize mesai parasını vermediler. Tepki gösterdik, sendikalı olduk diye bizi kapının önüne koydular.

Biz hakkımızı arıyoruz. Adalet Sarayı'nın önündeyiz ama burada gördük ki hak da yok, hukuk da yok, adalet de yok. Adalet Sarayı'nın içine girince "Adalet Mülkün Temelidir" yazar, ama hani nerede o temel. Adalet de yok, temel de yok. Biz de böyle polis barikatlarının içinde ölek. Duysunlar sesimizi biz ölüyoruz! Polonez işçileri polis ablukasında ölüyor!

25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Gününde Sokaklardaydık

İzmir

İzmir'de, 25 Kasım Kadına Yönelik Sid-

İzmir’de, 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddet ile Mücadele Günü’nde İzmir Kadın Platformu’nun “25 Kasım’a Gel! Mücadele En Güvenli Yer!” şiarıyla yaptığı çağrı üzerine bir araya geldik. Erkek-devlet şiddetine, artan kadın katliamlarına karşı Alsancak’ta yürüdük, Alsancak Gar önünde, Türkan Saylan Kültür Merkezi önüne sloganlarla yürüyüş yaparak burada “Haklarımızdan Ve Hayatlarımızdan Vazgeçmiyoruz. Mücadeleden Bir Aradayız” yazılı pankart ile basın açıklaması gerçekleştirdik.

 Adana

Baskılarınız da ablukalarınız da bizi
yıldıramaz!

25 Kasım'da Adana sokaklarındaydık,
isyanımızı haykırdık.

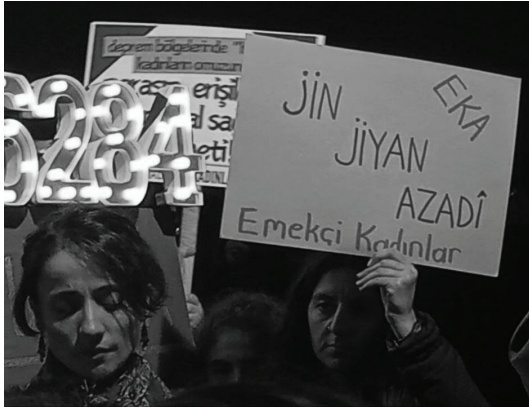
Bu düzeni değiştirecek olan biziz, Adana'dan yükselen kadınların haykırışı susturulamaz!

Şiddet, savaş ve yoksulluk değil, eşitlik, barış ve özgürlük istiyoruz diyerek polisin tüm engellemelerine rağmen basın açıklaması gerçekleştirdik.

İstanbul

İstanbul'da 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü'nde binlerce kadın ve LGBTİ+ olarak, Valiliğin eylem yasağına ve polis barikatlarına rağmen Beyoğlu ve Karaköy sokaklarında sloganlarımızı haykırdık. Bir çok noktada polis saldırarak arkadaşlarımızı gözaltına alsa da, 25 Kasım Kadın Platformu olarak Karaköy İşkelesi önünde toplanarak basın açıklaması gerçekleştirdik.

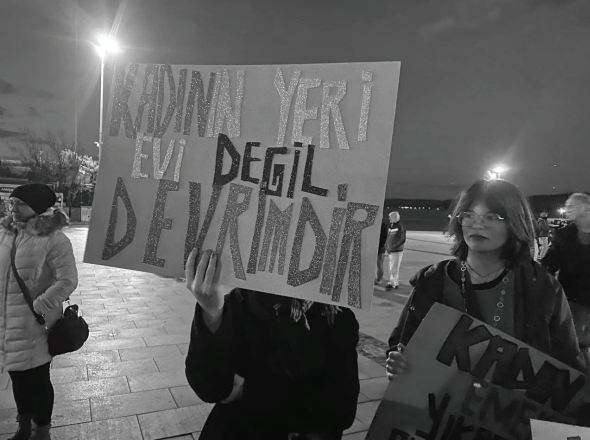
Antakya

Antakya'da Kadınlar Birlikte Güçlü'nün çağrısıyla "Her Yer Suç Mahalli Erkek-Devlet Şiddetine Karşı İsyandayız!" diyerek sokaklardaydık, isyandaydık!

Eskişehir

Eskişehir'de Demokratik Kadın Platformu'nun çağrısıyla "Eşit, Özgür, Şiddetsiz Bir Yaşamı Birlikte Kuracağız!" diyerek sokaklardaydık, isyandaydık!

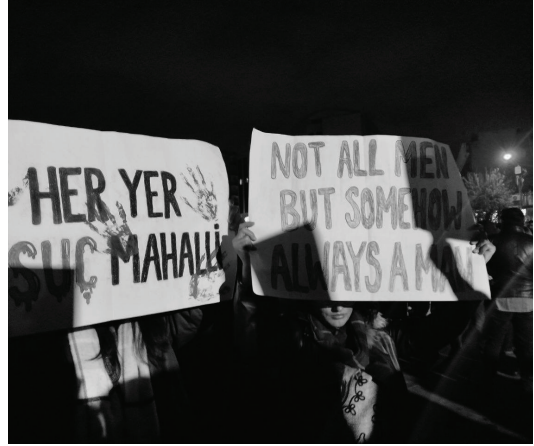

Çanakkale

Çanakkale’de Çanakkale 8 Mart Kadın Platformu olarak “Kadınlar ve çocuklar için Her Yer Suç Mahalli!”, “Kadın Cinayetleri Politiktir!” diyerek basın açıklamamızı gerçekleştirdik.

Amed

“Diyarbakır Valiliği’nin yasaklamaya gücünün yeteceğini sandığı tüm dünyada kadınların direnişinin sloganı olan ‘Jin, Jiyan, Azadi’ sloganı ile kuşandık öfkemizi. Katledilen, hikayesi yarım bırakılan tüm kadınların kanat çırpışında mücadelemiz. Emeliğimiz, bedenimiz, kimliğimiz için kocaya, patrona, diktatöre hayatlarımızdaki tek adamlara karşı yaşamlarımızı savunmak için, evlerden, işyerlerinden, kampüslerden çıkıp en güvendiğimiz yerdeyiz! Birbirimizin elini sıkıca tutuyor, sokaklardan, meydanlardan haykırıyoruz. Ben, sen, o birbirimizin çaresiyiz. Hayatlarımızdan ve haklarımızdan vazgeçmiyoruz” diyerek basın açıklamamızı gerçekleştirdik, ardından eylem sloganlar ve halaylar ile son buldu.

İçimizden Bir Kadın

Sibel Deniz

Melek, geçtiğimiz günlerde 29 yaşına girdi. Ailesinin, “Biz yapamadık onlar yapsın” diyerek el üstünde büyüttüğü, tüm imkanlarını seferber ederek okuttuğu iki kızından biriydi Melek. O da bu emekleri boşa çıkarmadı. Başkent’in en seçkin üniversitelerinden birini kazandı ve hareketli bir öğrencilik hayatına adım attı.

Okul bittiğinde ailesi “Yetmez” dedi ve yurtdışındaki akrabalarının yanına yabancı dil eğitimi alsın diye yolladı, “Daha iyi bir iş bulur” dedi. Melek dünyanın diğer ucunda eğitimini tamamlayıp döndüğünde, gerçekten karşısında onu bekleyen muazzam iş seçenekleri vardı.

İşe başladığında eğitim için bir yıl İstanbul’da kalacaktı. Erkek arkadaşı ve

kedileri ile bir ev tuttu, eğitime gidip gelmeye başladı. “Evlenelim” deseler de, o aşamaya ulaşmadan ayrılıkla sonuçlandı. Melek’in ailesi de son maddi birikimleriyle, borçlarla kızlarına, iş yerine yakın bir yerden ev aldılar, İstanbul’un trafiğinde yolla, kirayla uğraşmasın diye. Melek de maaşını alır almaz ilk işi kendisine son model bir araba almak ve şehirden şehire gezmek oldu.

Pat diye “Evleniyorum” dedi Melek. Bir anda hayatına giren Burak başını döndürmüştü. Romantik jestler, çiçekler, hediyeler... Son dönemlerin meşhur Türk dizisi “Kızılıcak Şerbeti” çifti idi onlar. Emekçi laik bir ailenin özgürce yetiştirdiği kızı ve muhafazakar

“Emekçi laik bir ailenin özgürce yetiştirdiği kızı ve muhafazakar ailenin şımartarak büyüüttüğü biricik oğlu...”

ailenin şımartarak büyüüttüğü biricik oğlu...

İlk itiraz Melek'in annesinden geldi: “Hayır.” “Burak'ı sen sevsen de ailesi ile yapamazsın.” Tüm yaşamını çalışarak geçiren annesi, 3 sezon Türk dizisine konu olacak maceralı bir aşk yaşayarak evlenmişti. Hem kızını, hem yaşadıkları toplumu tanıyordu. Ancak kızı aklını başından alan Burak'a sıırıslıklam aşık ve evlenmekte kararlıydı.

Evliliklerinin ilk aylarında hemen hamile kaldı. Anne bir kez daha kükreyecekti, “Yapma!” “Daha yeni çalışmaya başladın, yeni evlendin, yapma!” Ama Melek, sıcak yuva, mutlu çekirdek aile hayalleri mi ağır bastığından, yoksa Burak'ın ailesinin “En azından bir çocuğunuz olsun” baskılarından mı bilinmez, çocuğu doğurmakta ısrarcı idi.

Melek bir erkek çocuğu doğurdu. Hamileliği süresince sadece birkaç ay çalışabilmiş, doğum iznine ayrılmıştı ve yaşananlar, bebeği 2-3 aylıkken ortalığa saçılıverdi. Eğitimi bittiği için İstanbul'dan ayrılmışlardı. O bahane ile kocası ilk iş Meleğin İstanbul'daki evini sattı ve bununla borçlarını ödedi.

Arabası ise daha önceden satılmıştı çoktan. İyi bir işi olduğu için yüklü rakamlarla kredi çekmişti bankadan kocası için ve ciddi bir borcun altına girmişti.

Melek kucığında 3 aylık çocuğu ile dayak yemiş ve hiçbir şeysiz, yığınla borçla kapının önüne konmuştu...

Ailesi “biz demiştik” demeden kızlarına kollarını açtı ve çocuğuyla birlikte fiziksel ve ruhsal yaralarını sardı.

Ayakları üzerine kalkması, borçlarını ödemesi zor oldu Melek'in... Ama

her şeye rağmen Burak'ı sevmekten vazgeçmiyordu... Birkaç ay içinde de ona geri dönecekti. “Geri dönmesine nasıl izin verirsin” denildiğinde babası, “Geceleri o şerefsizin gömleğine sarılıp ağlayarak uyuyordu, nasıl izin vermem?” cevabı vermişti.

Melek evine döndü, işine döndü. O isteyken çocuğuna Burak'ın annesi bakıyordu. Çocuk büyüdü, daha geniş bir eve taşındılar. Mutlu, ideal bir çekirdek aile yaşamı...

Geçtiğimiz ay, Melek'in kendisinden 10 yaş küçük kardeşi geldi ablası ile kalmaya... Ve ilk işi babasına telefon etmek oldu: “Baba gel ablamı al!..”

Çocuğunu darp edilmiş, kırık kemiklerle geri aldı baba. Hastaneye götürdü tedavi ettirmeye, rapor almaya...

Aylarca işgöremez raporu alacak kadar büyük bir ameliyat geçirdi. Defalarca kırılıp iyileşmekten, kırılıp iyileşmekten erimişti parmak kemikleri... Ve artık “aile sözü” dinleyerek, çocuğu ile birlik-

“Baba gel ablamı al!...”

te anne-babasının evine döndü Melek, bir de boşanma davası açtı ve hemen sonuçlandı.

Melek, zorla evlendirilmedi. Eğitimli de bir kadındı. İşi, maddi imkanları da vardı, çok da genç sayılmazdı yaşı. Ve her koşulda arkasında olan bir de aileye sahipti... Bunların hiçbiri bir kadının şiddete uğramasına engel olamıyor ya da şiddeti kabullenmesine, sessiz kalmasına...

Kadınlar şiddete uğradığında, sineye çektiklerinde, sustuklarında hep bir sebep bulur toplum. Çok genç olması, eğitimsiz olması, meslek sahibi olmaması, işsiz olması, maddi imkanı olmaması, aile desteği olmaması, aşık oluşu... Liste uzar gider. Emperyalist kapitalist

sistemde ezilenin ezileni, kölenin kölesi olan kadın, her koşulda şiddetin kurbanı olmaya devam ediyor. Kadınların gerçek kurtuluşu, ancak sosyalizmde ve örgütlü mücadelede mümkündür. Kadınlar, toplumsal cinsiyet eşitliğini sağlamak için emek mücadelesine katılmalı ve kolektif bir dayanışma içinde hareket etmelidir. Bu mücadele, sadece kadınların değil, tüm ezilenlerin ve sömürülenlerin kurtuluşu için de gereklidir. Özgür, eşit ve adil bir toplumda, kadınlar ancak bu şekilde gerçek anlamda özgürleşebilir.

Susmamak, kanıksamamak ve mücadele etmek için birleşmek ve örgütlenmek zamanı!

Depresyon, İşçiler Üzerindeki Etkisi, “İki Gün ve Bir Gece”

Ceyda

Depresyon, kişinin yalnızca ruh halini etkileyen bir sorun değil, aynı zamanda beynin kimyasal dengesiyle de yakından ilgili karmaşık bir durumdur. İnsan beyinde serotonin, dopamin ve norepinefrin gibi nörotransmitterlerin yeterince salgılanmaması, enerji eksikliği, motivasyon kaybı, uyku düzensizlikleri ve hatta fiziksel ağrılar gibi çok çeşitli semptomlara yol açabilir. Bu kimyasal dengesizlik, kişinin yaşam sevincini elinden alırken, günlük işlevselliğini de derinden etkiler. Bunlar depresyonun nedenleri değil sonuçlarıdır. Beyindeki kimyasal dengesizlik sonucu kişi motivasyon kaybı yaşar, umutsuzluğa kapılır, kendini mutsuz olarak tarif eder. Bunlar en hafif depresyonun belirtileridir. Ağır depresyonda olan kişiler yataktan bile

çıkamaz, çoğunlukla intihar etme düşüncesine sahiptirler. Ancak depresyonun yalnızca biyolojik bir sorun olmadığını bilmek önemlidir; sosyal, ekonomik ve çevresel faktörler de bu durumu şekillendirir ve derinleştirir.

İnsan, yalnızca kimyasıyla değil, aynı zamanda içinde bulunduğu koşulların ve sistemin etkisiyle de ruhsal sağlığını kaybedebilir. İşte bu noktada, kapitalist sistemin insanlar üzerindeki ağır yükünü tartışmak hayati bir önem taşır. Çünkü bizleri umutsuzluğa hapseden, açlığa, yoksulluğa, ölüme mahkum eden, intihara sürükleyen kapitalist sistemin kendisidir. İşçiler, ekonomik zorluklar, iş güvencesizliği ve ağır çalışma koşulları altında hayatta kalma mücadelesi verir. Bu zorluklar, depresyon gibi ruhsal sorunların

*“‘Bir işçi
depresyonla
mücadele ederken
bile çalışmaya
devam etmek
zorunda kalabilir.’”*

hem nedenleri hem de sonuçları olabilir. Bir işçi depresyonla mücadele ederken bile çalışmaya devam etmek zorunda kalabilir. Bu durum, yalnızca insanın sağlığını daha da kötüleştirmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal yapının ve ekonomik sistemin insan hayatına verdiği değeri sorgulanır. Ki sorgulamamız da gerekir.

Dardenne kardeşlerin **Deux Jours, Une Nuit** (“İki Gün ve Bir Gece”) filmi, bu gerçekliği gözler önüne seren çarpıcı bir eserdir. Filmde, depresyondan muzdarip olan Sandra karakteri, işini kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya kalır. İşveren, Sandra’nın işten çıkarılması durumunda çalışanlara ikramiye verme teklifinde bulunur ve bu kararı diğer işçilerin oylarına bırakır. Sandra, iş arkadaşlarını ikna etmek için yalnızca bir hafta sonu boyunca mücadele eder. Film, kapitalist sistemin işçiler arasındaki dayanışmayı nasıl kırabileceğini ve işçilerin birbirlerine olan güvenini nasıl zedeleyebileceğini gösterir. Aynı zamanda, depresyonun kişinin karar alma mekanizmaları üzerindeki etkisini de inceler. Sandra, depresyonuyla savaşıırken sık sık umutsuzluğa kapılır, kendini değersiz hisseder ve bu duygular, onun diğer insanlardan destek istemesini zorlaştırır. Ancak

her şeye rağmen, bir yandan kendi ruhsal mücadelesini verirken diğer yandan ekonomik varlığını sürdürme çabasını bırakmaz, bırakamaz çünkü ondan ekonomik kazanç bekleyen bir evi, ailesi ve bakıma, ilgiye muhtaç çocukları vardır. Sandra’nın hikayesi, işçilerin depresyon gibi ruhsal sağlık sorunlarıyla baş ederken aynı zamanda ekonomik baskılarla nasıl mücadele ettiğini gözler önüne serer. Filmde, Sandra’nın depresyonuna rağmen ayağa kalkmaya çalışması, toplumun ruhsal sağlık konusundaki duyarsızlığını da eleştirir. Özellikle kapitalist sistemin “ya çalış ya da öl” anlayışı, insanların sağlığını ve refahını önemsizleştirerek onları birer üretim aracına indirger.

Kapitalist sistem, genellikle insanların değerini üretim kapasiteleriyle ölçer. Bu durum, işçilerin yalnızca fiziksel değil, aynı zamanda ruhsal sağlıklarını da ciddi şekilde tehdit eder. Çalışma koşullarının yoğunluğu, iş güvencesizliği ve ekonomik kaygılar, depresyonun tetikleyicileri arasındadır. Ancak depresyondan muzdarip bir işçi, bu koşullar altında bile çalışmaya

*“Özellikle
kapitalist sistemin
“ya çalış ya da
öl” anlayışı,
insanların sağlığını
ve refahını
önemsizleştirerek
onları birer üretim
aracına indirger.”*

devam etmek zorundadır. Çünkü çalışmamak, ekonomik çöküş ve toplumsal dışlanma anlamına gelebilir. *Deux Jours, Une Nuit*, bu zorlukların altını çizmekle kalmaz, aynı zamanda dayanışmanın ve empati kurmanın önemine de vurgu yapar. Sandra'nın bazı iş arkadaşları, kendi ekonomik kaygılarına rağmen onun yanında durmayı seçer. Bu dayanışma anları, sistemin insanlar üzerindeki baskısını azaltabilecek bir umut ışığı olarak öne çıkar. Filmde bir diğer dikkat çeken nokta ise Sandra'nın eşinin Sandra'ya hep destek olması, onun yanında olmasıdır. Sandra hem depresyon ile hem de işini kaybetmemek için mücadele ederken evi ve çocuklarıyla ilgilenmiyorken eşinin hem Sandra ile hem ev ile hem de çocuklar ile ilgilenmesidir. Film bize gerçek depresyonun nasıl görüldüğünü, depresyonun çikolata yiyerek geçecek bir mutsuzluk durumu olmadığını, bir küçük burjuva hastalığı olmadığını, işçilerin de depresyona girmek durumunda kaldığını çünkü bunun sistemin bir sonucu olduğunu gösteren gerçek bir filmidir.

Sonuç olarak, depresyon yal-

“Beynin kimyasal dengesindeki bozukluklar, ruhsal sağlık sorunlarının biyolojik temelini oluştururken, kapitalist sistemin yarattığı toplumsal sorunlar bu sorunları daha da derinleştirir.”

nızca kişi ile ilgili bir sorun değil, aynı zamanda toplumsal ve sistemsel bir meseledir. Beynin kimyasal dengesindeki bozukluklar, ruhsal sağlık sorunlarının biyolojik temelini oluştururken, kapitalist sistemin yarattığı toplumsal sorunlar bu sorunları daha da derinleştirir.

İnsan ruhunun kırılganlığı, ekonomik ve sosyal zorlukların yüküyle birleştğinde, insanların ruhsal sağlığı için tehditkâr bir hal alır. Ancak dayanışma ve empati gibi insani değerler, bu karanlık tabloyu değiştirebilecek güçtedir. *Deux Jours, Une Nuit* gibi eserler, bu dinamikleri ele alarak yalnızca bir sistem eleştirisi sunmakla kalmaz, aynı zamanda dayanışmanın ve insanlığın kurtarıcı gücünü de hatırlatır. İşçilerin sağlığını, refahını ve onurunu koruyan bir sistem, ancak bu değerlerin rehberliğinde inşa edilebilir. Bu değerlerden oluşan bir dünyayı inşa etmek içinse yapmamız gereken şey umut etmeyi bırakmamak ve hep birlikte örgütlü bir şekilde mücadele etmektir.

Hak Ediyor Muyuz?

Sibel Deniz

Tecavüz, cinsel istismar biz kadınların çok sık duyduğu, yabancı olmadığı bir konu. Taciz ise hemen hepimizin (cinsiyet ayırt etmeden) karşılaştığı bir olgu. Bununla karşılaştığımızda ilk duygumuz “Cesaret mi verdim?” olur ister istemez. Sonra bir kılık kıyafetimize bakarız, hareketlerimizi, sözlerimizi düşünürüz istemsizce. Failin tanıdık ya da yabancı olması bunu etkilemez. Sonra tepki verip vermemeyi düşünürüz. Bunlar anlık geçer aklımızdan. Tepki vermek ya da vermemeye ilk anda karar versek de aradan geçen saatler, günler, aylar bunu kafamızda tartarız: Aksi tepki versem ne olurdu?

Evet, olay o anda olup bitmez. Kafamızda uzun süre dolanır durur. O an

hissettiğimiz öfke ya da korku ya da hissizlik ya da utanç ya da boşluk hemence dolmaz öyle, iyileşmez o iz kolayca. Taciz değil de tecavüz ise karşımıza gelen, ömür boyu o hissi, o duyguyu silemeyiz, onunla yaşarız... Ya da yaşayamayız... Peki ya tepki?.. Tepki verebilir miyiz?.. Tanık yoksa bize inanırlar mı? Bir delil, bir tanık olsa bile bizim masum, karşı tarafın suçlu olduğunu ispatlayabilir miyiz? O kadar gürültü koparmaya değer mi? Nasıl olsa inanmayacaklar, ceza almayacak, alsa bile göstermelik... Peki ben? Ben ne olacağım? Adalet yerine gelse de kendimi güçlü hissetsem de herkes bilecek, duyacak... Her yerde tanıyacak beni... Tüm yaşamımı bununla geçireceğim...

Peki hak ettim mi? Cesaret verdim mi?

“Cesaret verdim mi? Üzerimde elbise vardı, etek vardı, şort vardı... Askılı giymiştim, tayt giymiştim... Hayır hayır, kot pantolon vardı üzerimde”

Üzerimde elbise vardı, etek vardı, şort vardı... Askılı giymiştim, tayt giymiştim... Hayır hayır, kot pantolon vardı üzerimde ve hakim üzerimde kot varken tecavüze uğrayamayacağıma karar verdi, ben “razi” olmadan olmazdı...

Evet, o gün biraz alkol de almıştım. Evet, evine de ben gitmiştim, film izleyip sohbet edecektik... Ben mi sebep oldum şimdi buna, ben mi neden oldum? Öpmesine izin verdim diye mi cesaret aldı? Çok sayıda erkek arkadaşım olduğunu herkes biliyor, bana kim inanır...

Jodie Foster’ın 88 yapımı “Sanık” filmi güzel bir örnek buna. Bir barda bilardo oynayıp bira içerken, bardaki bir grup erkeğin tecavüzüne uğramıştı başroldeki genç kadın. İlk anda polise gitse de tek bir kişiyi bile inandıramadı. Nasıl olsun? Bir garsondu, “hafif” olarak tanınan bir genç kadındı ve alkollüydü. Karşısında ise tanınan, bilinen, parlak geleceğe sahip genç erkekler vardı. Muhtemelen de kendi rızası ile yaşan-

mıştı her şey, dikkat çekmek veya para koparmak istiyordu...

Genç kadın aşağılanma duygusu ile yaşamayı kabullense de bir kadın avukat inanır ona ve yıllar sürecektir bir hukuk mücadelesine atılırlar. Yıllar sürse de adını ve yaşadıklarını herkes duysa, her gittiği yerde “o” bakışlara maruz kalsa da, “masum” olduğunu hukuka “kabul ettir”diler el ele vererek.

Peki ya gerçek hayatta?

Kaçımız sustu? Kaçımız duydu da inanmadı? Peki ya kaçımız yaftalandı?

Netflix’te yaz aylarında gösterimi yapılan bir gençlik dizisi var: “Bir Kişi Daha Eksilmeyeceğiz...” Las Tesis dansı ve ezgisiyle yaşamımıza etki eden İspanyol genç kadınlarının taciz ve tecavüzcüleri ifşa eden, haykıran öfkelerini görüyoruz burada da. Ailesiyle, okuluyla, çevresiyle arası kötü olan liseli

“‘Hak ediyor muyuz?’ sokak ortasında hiç tanımadığımız erkekler tarafından dayak yemeyi ve hatta öldürülmeyi... Peki ya en sevdiklerimiz tarafından öldürülmeyi...”

bir genç kadın, pek de yakın olmadığı bir arkadaşının yaşadığı okul içi tecavüz için kendini ortaya koyuyor, her tür yaftalanmayı, yargılanmayı göze alarak, itibarsızlaştırılıp okuldan atılmasına rağmen susmuyor ve benzer şeyleri yaşamış olan kadınların sesi oluyor. Gerçek ya da kurgu ne fark eder, örnekler hepimizin yaşadığını bildiği gerçekler. Dünyanın öbür ucunda ya da annelerimizin, ninelerimizin yaşadıkları bunlar. Ya da kendimizin ya da en yakınımızdakinin...

Daha birkaç sene önceydi, hatırlarsınız. Parkta spor yaparken saldırıya uğrayıp dayak yiyen hamile bir genç kadının ilk savunması, “Her yerim kapalı ve bol kıyafet giymiştim” oldu. Meali: “Saldır-ganı ben tahrik etmedim”, “Ben bu saldırıyı hak etmedim”... Tersten bakınca, “Eğer dar giyseydim, eğer şort, tayt, askılı, kısa, elbise giymiş olsaydım bu saldırıyı hak etmiş olabilirdim.” “Hak ediyor muyuz?” sokak ortasında hiç tanımadığımız erkekler tarafından

dayak yemeyi ve hatta öldürülmeyi... Peki ya en sevdiklerimiz tarafından öldürülmeyi...

Karşı çıktığımız için, hayır dediğimiz için, artık sevmediğimiz için, ya-hut artık başkasını sevdiğimiz için öldürülmeyi hak ediyor muyuz? Hatırlatalım; 16 yaşındaki bir erkek çocuk, flört ettiği 15 yaşındaki bir kız çocuğunu 120 bıçak darbesiyle öldürdü... Gerekçe, kızın kendisinden ayrılması... Eski sevgilisini, boşandığı eşini, eski nişanlısını öldüren hangi erkek ceza almış ki çocuk yaşta kendisi alsın...

Her birimizin hala kabusuna girmiyor mu iki genç kadının kaleden yuvarlanan başları...

Kadın cinayetlerinin çocuk yaşlara kadar düşmesini, böylesine bir vahşete dönüşmesini hangi akıl, hangi vicdan, hangi adalet açıklayabilir?

Ya bir toplum bunun utancı ile nasıl yaşayabilir dibine kadar çürümemişse...

Hayallerimizi Gerçekleştirelim

Demet Demeter & Ayla Gök

Biz kadınlar binlerce yıldır; özel mülkiyetin ortaya çıkışından sonra var olan ikincil konumu yıkmak için çabaladık. Bunun en belirgin savaşımını ise kapitalist toplum altında verdik. Kapitalist sistem içinde birçok hak kazandık. Bunun örneklerini sayabiliriz. İstanbul Sözleşmesini kazanmıştık. 6284 Sayılı Yasa var. Yasalara baktığımızda aslında eşitiz, özgürüz. Ama toplumsal gerçeklik bize ne anlatıyor? Toplumsal gerçeklikte biz kadınlar güvensiz sokaklarda yürürken arkamızı sürekli kontrol etmek durumunda kalıyoruz. Çantamızda biber gazı mı taşısak, çakı mı taşısak diye

düşünüyoruz. Üniversitelerimizde, yurtlarımızda, evlerimizde güvende değiliz. Bu ay yapılan araştırmalar, bu yıl kadınların en çok geçtiğimiz 2024 Ekim ayında öldürüldüğünü gösteriyor. Bunların %54'ü eşi, kardeşi ve babası tarafından öldürülmüş. Yani en yakınındakiler tarafından. Burada da gerçekten aile dediğimiz şeyin aslında ne olduğunu tartışmak gerekiyor. Biz en korunaklı olduğumuzu sandığımız yerlerde öldürülüyoruz. İş yerlerinde mobbinge uğruyoruz. Emeğimiz sömürülüyor. Bunların hepsi iç içe geçmiş, sistemsal bir sorun. Bugün sadece ataerkinin yıkılmasıyla

“Bugün verdiğimiz mücadelenin zaferi için ne yapmalı?”

bu sorunun çözülebileceğini, kadınların özgürlük mücadelesini erkeklere karşı vermekle özgürleşebileceğini söyleyenler var. Ama bu nihai bir kurtuluş değil. Evet, ataerkiye karşı mücadele etmek durumundayız fakat ataerkiyle mücadele kapitalizmle mücadeleyi içermezse günlük kazanımlar sağlayabiliriz (ki sağlamalıyız) ama bunların hiçbirisi kalıcı hale gelmeyecektir. Bunların kalıcı hale gelebilmesi, kapitalizmin yok oluş sorundur. İşte tam bu noktada “Hayallerimizi Gerçekleştirelim” kitabı başlıyor. Kitabın temel derdi kadınların içinde bulunduğu durum ve kadın sorunun çözüm yolları üzerinedir.

Yazılarını, öykülerini, denemelerini uzun yıllardır Önsöz Dergisi’nin sayfalarında da okuduğumuz Sena Kızılırmak’ın “kadın sorunu”na dair yazdığı birçok yazı ve makaleden oluşan bu kitapta, kadının toplumsal konumunun ne olduğuna, bu konumun gelişme dinamiklerine, kökenine ve çözüm yollarına dair yazılar bulunuyor. Kitap aynı zamanda “Bugün verdiğimiz mücadelenin zaferi için neler yapmalı?” sorusuna cevaplar arıyor.

Yazarın ısrarla üzerinde durduğu şey; kadın sorunu tarihinin aynı zamanda kadınların mücadele tarihi olduğudur. Kadının ezilenin ezileni olmasının özel mülkiyet toplumu ile bağlantısını

ve kadının aslında bir meta, bir mülk olarak görüldüğünü söyler. Kapitalist sistemle birlikte kadının özgürleşmesinin yolu açılrsa da, kadının sadece çalışma yaşamına katılarak evinin dört duvarı arasındaki kölelikten kurtulduğunu fakat bu kez de sermayedarların kölesi olduğu belirtirken; bu çelişkinin aslında bizi özgürleştirmek adına, işyerlerine alan kapitalistlerin bizim emeğimizi nasıl sömürdüğünü, kadının sömürsünün sadece cinsel değil, aynı zamanda sınıfsal ve ulusal olduğunu anlatmaya çalışır.

Kadın sorununa nasıl bakmak gerektiğini ve çözümün nerede aranacağını, kadın mücadelesinin içinden bir kalem yazıyor. İyi okumalar...

kadın · devrim · sosyalizm hayallerimizi gerçekleştirelim

sena kızılırmak

“Kelebekler Çok Yaşa”

Uzun zamandır okuduğum kitapların tanıtımını içeren “o mükemmel yazıyı” yazacağım anı bekledim. Onlarca kitap okudum. Bu kitap olmazsa kesin sıradaki kitap için “o mükemmel yazıyı” yazacağımı söyledim ve bir türlü o sıradaki kitaba sıra gelmedi. Sanırım zaten mükemmel yazı diye bir şey de yoktur. Kalem eline alırsın, bir şeyler kovalarsın, kendince beğenirsin ve bunu okuyacakların da beğenmesini dileyerek beklersin. Bende şimdi tam olarak bunu yapacağım. Zevkle okuduğum bir kitap hakkında düşündüklerimi yazacağım ve hem kitabın hem de kitap hakkında düşündüklerimin beğenilmesini dileyerek bekleyeceğim.

Kitabın ismi “Kelebekler Zamanı”. Bu kitabı ilk duyduğumda,

bu kelebekler acaba o duyduğum kelebekler mi, diye düşündüm. Hani şu “diktatörü” deviren “Mirabal Kardeşler” mi diye düşündüm. Mirabal Kardeşleri daha önce duyduğum ve ilk kez onlar hakkında bir şeyler okuyacağım için, o heyecanla kitabı alıp okumaya başladım. Yanılmamışım, “Kelebekler Zamanı” kitabı Mirabal Kardeşleri anlatıyordu. Mirabal Kardeşleri, ilk olarak 25 Kasım Uluslararası Kadına Yönelik Şiddete Karşı Mücadele Günü vesilesiyle duymuştum. Her yıl bugünde, tüm dünyada anılan bu kadınların katledildiğini biliyordum. Ama neden katledilmişlerdi? Kimdi bu Mirabal Kardeşler? Kaç kişiydiler? Kim katletmişti? Tüm bu sorular benim için muammaydı.

*“Bu hikaye kahramanların nasıl kahraman olduğunun hikayesi.”
Kahraman olmaya başlama işi kendi isyanlarıyla mı başladı bilinmez...”*

Patria Mercedes Mirabal, Minerva Mirabal, Maria Teresa Mirabal; Dominik Cumhuriyeti diktatörü Trujillo'nun ajanları tarafından katledilmiş. Üç devrimci kadın. Kelebekler Zamanı, kitabı bu üç kadın devrimcinin hayat hikayesinden esinlenerek, Julia Alvarez tarafından yazılmıştır. Bu kitapta katledilen üç Mirabal kardeşin yanında, hayatta kalan, tüm olayların tek tanığı dördüncü kardeş Dede'nin de hikayesi anlatılıyor. Birbirlerinden çok farklı özelliklere sahip bu dört kız kardeşin, aile hayatları, okul hayatları, özel hayatları gibi birçok detayı barındırıyor kitap. Kitabın arka kapağında yazıldığı gibi “Bu hikaye kahramanların nasıl kahraman olduğunun hikayesi.” Kahraman olmaya başlama işi kendi isyanlarıyla mı başladı, bilinmez ama onlar Dominik Cumhuriyeti'nde yaşanan sömürüye, baskıya, yoksulluğa, yolsuzluğa göz yummadılar. Zaten görmemezlikten gelmenin imkanı da yoktu, hele ki Mirabal kardeşlerin cesaretine, güvenine

ve bilincine sahip bir insanın, tüm bunları görmemesinin, göz yummasının asla imkanı yoktu. Ve burada, tam bu noktada Mirabal Kardeşlerin bilinçlenme ve bu bilinçlerini harekete geçirme öyküleri başlamış oldu. Bu öykü onları ölümsüz kahramanlar kervanına kattı.

Tüm dünyada diktatörü deviren kadınlar olarak anılan Mirabal kardeşlerin hikayesini anlatmak ve bu hikayeyi sevdirmek zor iş olsa gerek. Kelebekler Zamanı kitabının bunu başardığını söyleyebilirim. Kitap her ne kadar gerçek hayattan esinlense de kardeşlerin her birinin kendine has özelliklerini ön plana çıkartan yazarın, hikayeyi kardeşlerin ağzından anlatması kitabın ilgi çekici olmasını sağlamıştır. Aynı zamanda her birinin ne kadar da bizlere benzediğini de göstermiştir. Bu kitap Mirabal Kardeşlerin hayatını anlamanın ilk basamağı sayılabilir. Çünkü her ne kadar başarılı bir kitap olsa da Mirabal kardeşlerin çok daha fazlası olduğunu biliyoruz. Bilinçlenmelerinin öyküsü bu kitapta fakat, bu bilincin özünü anlamak

*“Mirabal Kardeşler,
çürümüş sistemi
yıkıp, yerine,
yeni, canlı
insani bir toplum
kurulmasının
zorunluluğun
anlayıp
‘Kelebekleştiler.’”*

için biyografi tarzı kitapları da okumak gerekir. Kelebekler Zamanı kitabı Mirabal Kardeşlerin, uğruna hayatlarını feda ettikleri mücadelelerini, bu mücadelenin içeriğini, amaçlarını yansıtmamış. Zaten yazarın da öyle bir iddiası yok. O yüzden bu kitabı Mirabal Kardeşleri anlatmanın ilk basamağı olarak görüyorum. Kelebekler Zamanı, bunun devamını okumaya teşvik ediyor. Bu kitabı okuduktan sonra insanda, mutlaka kardeşler hakkında daha fazla bilgi edinme isteği uyanıyor.

Mücadeleleri tüm dünyada esin kaynağı olan Mirabal Kardeşleri bu kadar sürükleyici bir tarzda anlatan yazara “İyi ki kelebeklerin peşine katıldın” diyorum.

Daha iyi bir yaşam için, sömürünün, yolsuzluğun, yoksulluğun, açlığın olmadığı bir yaşam için hayatlarını feda eden Mirabal Kardeşlerin mücadelesi bizlere ışık

olmaya devam ediyor. Onlar mücadelenin zorunluluğunu bilince çıkartıp, mücadelenin gereği olarak Mariposa1 (Kelebek1), Mariposa2 (Kelebek2) ve Mariposa3 (Kelebek3) isimleriyle, kararlılıkla yollarına devam ettiler. Bu kararlılıkları onların isimlerini tarihe “Kelebek Kardeşler” olarak geçirdi. Mücadelenin zorunluluğunun bilincine varıp, kararlılıkla yollarında yürüyecek, bu mücadelenin güzelleştirdiği daha nice “Kelebekler” olacak.

Mirabal Kardeşler, çürümüş sistemi yıkıp, yerine, yeni, canlı insani bir toplum kurulmasının zorunluluğun anlayıp “Kelebekleştiler.” Şimdi sıra bizde bu çürümüş, asalak sistemi, yıkıp yerine, yeni, canlı ve insani bir toplum kurmanın, “Kelebekleşmenin” tam sırası.

*“Vivan Las Mariposas
(Kelebekler çok yaşa)”*

II. EMEKÇİ KADINLAR KURULTAYI

15 ŞUBAT | Şişli Tiyatrosu
CUMARTESİ 10.00-18.00

16 ŞUBAT | Ayışığı Ekin Sanat Derneği
PAZAR 10.00-18.00

güçlenerek
GELİYORUZ

EMEKÇİ KADINLAR

ISBN 978-605-71626-8-7

9 786057 162687 >